

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

**Sexuální vykořisťování v prostředí nočních
klubů**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Alena Plšková

Vypracovala:

Gabriela Chlubná

Brno 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Sexuální vykořisťování v prostředí nočních klubů zpracovala samostatně a použila jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

V ..... dne .....

.....

Podpis

Poděkování

Velice děkuji paní PhDr. Aleně Plškové za vedení mé bakalářské práce. Oceňuji odborné vedení, inspiraci, poskytování rad a osobní příklad. Bez ochoty, zájmu a vlídnosti by bylo mnohem těžší tuto práci napsat.

Také bych velice ráda poděkovala Janě Kopečkové DiS. a Radce Jahodové za to, že mi umožnily absolvovat odbornou praxi v programu Magdala – pomoc obětem obchodování s lidmi a nucené prostituce. Byla pro mě velkým přínosem a zdrojem cenných zkušeností.

V neposlední řadě patří mé poděkování všem respondentům, bez jejichž ochoty a otevřenosti by tato práce vůbec nemohla vzniknout.

Gabriela Chlubná

Obsah

Úvod	2
1. Sexuální vykořisťování	4
1.1 Vymezení pojmu „sexuální vykořisťování“	4
1.2 Formy a charakteristiky sexuálního vykořisťování	6
1.3 Prostituce jako nejčastější podoba sexuálního vykořisťování	9
1.4 Trestněprávní aspekty sexuálního vykořisťování	11
2. Noční kluby	16
2.1 Charakteristiky sexuálního vykořisťování v nočních klubech	17
2.2 Negativní dopady sexuálního vykořisťování v nočních klubech	20
3. Sexuální vykořisťování v nočních klubech z hlediska sociální pedagogiky	28
3.1 Úloha sociální pedagogiky v oblasti prevence	28
3.2 Úloha sociální pedagogiky v oblasti pomoci a ochrany obětem sexuálního vykořisťování	30
4. Praktická část	34
4.1 Cíle průzkumu	34
4.2 Metody a techniky průzkumu	34
4.3 Výsledky průzkumu	38
Závěr	58
Resumé	61
Anotace	62
Literatura a prameny	64
Seznam příloh	67

Úvod

Sexuální vykořisťování má v historii lidstva velmi dlouhou tradici a v mnoha různých formách přetrvává na celém světě dodnes. Pod tento pojem můžeme zařadit sexuální turistiku, pornografii, obchodování s lidmi pro účel sexuálního využití a především prostituci, která je nejčastější formou sexuálního vykořisťování vůbec.

V České republice prostituje přibližně 30 000 žen a dívek, přičemž mnohé z nich jsou cizinky. Některé jsou k prostituci přímo přinuceny, což se v našem prostředí týká primárně cizinek, jiné vykonávají tuto práci zdánlivě dobrovolně. Za jejich rozhodnutím prodávat sexuální služby však často stojí značné tlaky finanční a sociální. Některé ženy jsou v prostituci podporovány vlastními rodinami, což se týká především rodin sociálně slabých a skupin na pokraji společnosti.

Sexuální vykořisťování má pro své oběti dalekosáhlé následky ve všech oblastech jejich života. Zasahuje do jejich partnerského života a do oblasti výchovy dětí, má velmi negativní vliv na jejich psychiku, fatální mohou být také zdravotní následky. Se sexuálním vykořisťováním je také úzce propojen organizovaný zločin, jehož činnost je značně nebezpečná nejenom pro oběti samotné, ale i pro stát. Jedná se především o obchodování s lidmi a další závažné trestné činnosti, například výrobu a distribuci drog.

Z těchto důvodů je problematika sexuálního vykořisťování věnována značná pozornost jak ze strany státu, tak ze strany nejrůznějších neziskových organizací zaměřených na prevenci sexuálního vykořisťování a řešení již vzniklých následků sexuálního vykořisťování. Přesto se stále nedaří vymýtit tento sociálně patologický jev, a to ani u nás, ani jinde v zahraničí.

Problematika sexuálního vykořisťování patří mezi velmi závažná témata sociální pedagogiky i mnoha dalších oborů. Považuji za velmi důležité se jí zabývat, zkoumat ji a získávat informace, které by mohly pomoci v prevenci tohoto sociálně patologického jevu. Takto závažných témat je samozřejmě celá škála. Sexuální vykořisťování v prostředí nočních klubů pro mě bylo jako téma bakalářské práce zajímavé také proto, že jsem měla možnost navázat kontakt s osobami, které se v této oblasti pohybují. Chtěla jsem využít příležitosti a prozkoumat danou problematiku nejenom teoreticky, ale také do hloubky přímo z pohledu zúčastněných osob.

Cílem této práce je tedy zmapovat problematiku sexuálního vykořisťování s důrazem na prostituci v nočních klubech, její charakteristiky a negativní dopady

v různých oblastech lidského života a samozřejmě možnosti sociální pedagogiky jak v oblasti prevence, tak v pomoci a podpoře obětem sexuálního vykořisťování. V empirické části práce bych ráda nabídla hlubší pohled a porozumění této problematice skrze trojici případových studií.

Teoretická část mé práce má tři kapitoly. První z nich se věnuje sexuálnímu vykořisťování. Vymezuji tento pojem, uvádím jeho formy a charakteristiky a podrobně se zabírám prostitucí jakožto nejčastější podobou sexuálního vykořisťování. Jedna z podkapitol také obsahuje trestněprávní aspekty sexuálního vykořisťování.

Ve druhé kapitole se zabývám nočními kluby. Charakterizují sexuální vykořisťování v nočních klubech, především popisují způsoby, jakým tyto podniky fungují. Dále podrobně uvádím negativní dopady sexuálního vykořisťování v nočních klubech. Pro lepší přehlednost jsem tyto dopady rozdělila na oblast zdravotní, psychickou a sociální, ačkoliv všechny tři jsou spolu propojeny a jednotlivé dopady není vždy možné jednoznačně přiřadit pouze do jedné oblasti.

Kapitola třetí pojednává o sexuálním vykořisťování v nočních klubech z hlediska sociální pedagogiky. Zabývám se možnostmi sociální pedagogiky v oblasti prevence, uvádím možné formy činnosti, a to jak teoreticky, tak i praktickými příklady konkrétních organizací. Dále popisují úlohu sociální pedagogiky v ochraně a pomoci obětem sexuálního vykořisťování. Zde jmenuji konkrétní organizace, které se touto činností zabývají, a popisují způsob a náplň jejich činnosti.

Čtvrtá kapitola již tvoří empirickou část mé práce. Uvádím cíle, které si v rámci svého šetření kladu, a podrobně popisují metody a techniky, které jsem při jeho realizaci použila. Součástí této kapitoly jsou samozřejmě i výsledky průzkumu tvořené třemi případovými studii. Jsem přesvědčena, že mnou zvolené případové studie jsou velmi vhodnou ilustrací problematiky sexuálního vykořisťování v nočních klubech a že skutečně přispívají k lepšímu porozumění této problematice. Za velký přínos považuji i to, že každá z kazuistik nabízí na dané téma jiný úhel pohledu. První případová studie popisuje příběh ženy, která se prostitucí zabývala, druhá je příběhem majitele nočního klubu a třetí se věnuje případu obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, který byl soudně projednáván v souvislosti s brněnským nočním klubem Alibaba. Součástí případových studií jsou i mé komentáře, v nichž se snažím identifikovat témata, která souvisí s prostitucí a sexuálním vykořisťováním a byla popsána v teoretické části práce.

1. Sexuální vykořisťování

V první kapitole své práce vymezím pojem „sexuální vykořisťování“ a uvedu jeho formy a charakteristiky. Podrobně se budu zabývat prostitucí jakožto nejčastější formou sexuálního vykořisťování. Věnovat se budu i trestněprávním aspektům sexuálního vykořisťování.

1.1 Vymezení pojmu „sexuální vykořisťování“

Pojem „sexuální vykořisťování“ je v současné době nejčastěji zmiňován v souvislosti s obchodováním s lidmi, a je velmi aktuálním a naléhavým tématem. Obchod s lidmi má tři základní složky: 1) transport, kdy jde o najímání, převádění či přijímání osob; 2) donucení za použití lži, podvodu, výhrůžek násilí či například zneužití bezmoci oběti a 3) vykořisťování oběti. Právě vykořisťování je významnou složkou obchodu s lidmi, jelikož podle druhu vykořisťování rozeznáváme základní formy obchodu s lidmi. Jde o práci v sexuálním průmyslu včetně prostituce, domácí práce (které jsou často s prostitucí nebo poskytováním sexuálních služeb zaměstnavateli spojeny), nucené práce, sňatek (opět ve většině případů spojen se sexuálním vykořisťováním), žebrotu a odjímání orgánů. Sexuální vykořisťování je přitom nejčastější formou obchodování s lidmi. *„Ročně je v globálním měřítku na světě obchodováno něco mezi 700 000 a 2 000 000 lidí. Zisky z obchodu s lidmi jsou odhadovány přibližně na roční zisk okolo 12 miliard €. Velká část těchto obchodů slouží účelu sexuálního vykořisťování žen a dětí v sexuálním průmyslu.“*¹ V České republice pracuje v sexuálním průmyslu přibližně 30 000 osob, přičemž okolo 70 % z nich jsou cizinky. Získat přesné údaje ohledně obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování je však velmi obtížné. Vaníčková například uvádí: *„Představu o vývoji obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku v ČR získáme,*

---

¹ Českobratrská církev evangelická a Evangelická církev v Německu. Obchod s lidmi, sexuální vykořisťování žen a zneužívání dětí v česko-německém příhraničí. 1. vyd. Praha: Českobratrská církev evangelická, 2008, s. 10. ISBN 978-80-87098-12-7

podíváme-li se podrobně na statistická čísla, která uvádějí, že počet zjištěných případů za posledních pět let je téměř stabilní a pohybuje se mezi 10 – 15 případy ročně.“² Zároveň však autoři upozorňují na fakt, že počet odhalených případů tvoří zhruba 10-30 % a jedná se tedy pouze o špičku ledovce. Každý odhalený případ navíc znamená různý počet obětí, jelikož ve valné většině jsou pachatelé součástí organizovaného zločinu, který se obchodováním se ženami za účelem sexuálního vykořisťování věnuje soustavně a dlouhodobě.

Sexuální vykořisťování se však netýká pouze obchodu s lidmi, jak by se mohlo zdát. Docházet k němu totiž může i bez transferu, může se tak dít v místě bydliště oběti. Podívejme se na přesnou definici vykořisťování, jak ji popisuje Blatníková: „Obecně lze za vykořisťování považovat jakékoliv jiné chování pachatele, kterým kořistí z činnosti jiného. Kořistěním je získávání jakéhokoliv neoprávněného majetkového prospěchu.“³ Sexuální vykořisťování pak znamená využívání osoby jako sexuálního objektu a obohacování se na jejím utrpení. Často o sexuálním vykořisťování můžeme mluvit i v případech, kdy dá oběť k dané činnosti souhlas. Ten totiž bývá nucený v tom smyslu, že daná osoba je v situaci, v níž se nachází, bezmocná a zapojení se do sexuálního průmyslu se jeví jako jediné možné východisko. Takováto situace nemusí nastat pouze vlivem obchodníků s lidmi, ale také kvůli nuzným sociálním poměrům, ze kterých oběť pochází. Velmi emotivně je tato problematika líčena například v knize *Obchod s lidmi, sexuální vykořisťování žen a zneužívání dětí v česko-německém příhraničí: „Děti a mladé ženy ze sociálně slabých rodin a okrajových skupin české společnosti se pod sociálním tlakem svých ubohých životních poměrů dostaly na dno sexuálního trhu, který ovládá české příhraničí s Německem a Rakouskem. Pro nemálo žen z těchto sociálně slabých vrstev se obchod s prodejním sexem v klubech, barech a bordelech jeví jako poslední východisko ze zchudlých a bezperspektivních životních poměrů.“*⁴ Nežádka se stává,

---

² Vaníčková, E. *Obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování*. 1. vyd. Praha: Česká společnost na ochranu dětí za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR, 2005, s. 33. ISBN 80-239-4793-1

³ Blatníková, Š. *Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 12. ISBN 978-80-7338-103-5

⁴ Českobratrská církev evangelická a Evangelická církev v Německu. *Obchod s lidmi, sexuální vykořisťování žen a zneužívání dětí v česko-německém příhraničí*. 1. vyd. Praha: Českobratrská církev evangelická, 2008, s. 10. ISBN 978-80-87098-12-7

že kvůli nedostatku financí donutí ženu k prostituci její rodina. Z těchto důvodů je poměrně těžké striktně rozlišovat mezi sexuálním vykořisťováním a dobrovolnou prostitucí.

1.2 Formy a charakteristiky sexuálního vykořisťování

Nejčastější formou sexuálního vykořisťování je jednoznačně prostituce. Jedná se o poskytování sexuálních služeb za úplatu nebo jakoukoliv jinou protihodnotu. Ačkoliv je tato definice poměrně jednoznačná, prostituce může mít různé podoby. Podrobněji se jimi budu zabývat v další kapitole, která je věnována přímo prostituci.

Sexuální vykořisťování může být dále pácháno ve striptýzových klubech a podobných podnicích. Opět se jedná o případy, kdy oběť vykonává činnost nedobrovolně, případně dobrovolně, avšak z důvodu bezvýchodné situace nebo za otrockých podmínek.

V souvislosti s obchodováním s lidmi a sexuálním vykořisťováním je v současné době jedním z nejvíce diskutovaných témat dětská pornografie. Pornografie nemá jasnou definici, poměrně stručně ji však vystihuje například Dunovský, podle něhož jde o „znázorňování sexuálních motivů za účelem vyvolání pohlavního vzrušení“⁵. Úzce souvisejícím pojmem je pak „americký detail“, což je fotografie oblasti genitálu nezletilých osob.⁶ Tento pojem se u nás prozatím oficiálně nepoužívá, pro oblast dětské pornografie se však zdá být velmi užitečným. Setkat se s ním můžeme například v práci sexuoložky prim. Hajnové.

Tvorba pornografických materiálů je velmi častou formou sexuálního vykořisťování, dospělé ženy jsou však jejími oběťmi spíše výjimečně, jelikož ve většině případů postihuje právě děti. Blatníková však upozorňuje na fakt, že pornografické materiály mohou být použity jako materiál k vydírání oběti, často

---

⁵ Dunovský, J. Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. s. 136. ISBN 80-247-1201-6

⁶ <http://www.nicm.cz/problematika-detske-pornografie-a-jeji-prevence-na-skole>

proto, aby ta byla udržena v sexuálním průmyslu (natáčení dalších pornografických materiálů či prostituce)⁷.

Kdo se nejčastěji stává obětí sexuálního vykořisťování? Veškeré zdroje se shodují v tom, že oběťmi jsou mladistvé a mladé ženy, v menší míře děti a pouze výjimečně muži, jelikož na nich je vykořisťování většinou pácháno formou nucených prací. Mezi skupiny nejvíce ohrožené sexuálním vykořisťováním pak patří:

- *Mladiství a mladí lidé z velmi chudých rodin,*
- *ženy i muži s nízkým vzděláním, případně s jistým stupněm intelektového deficitu,*
- *ženy – samoživitelky, ovdovělé, rozvedené, bez podpory vlastní rodiny,*
- *lidé žijící v oblastech s vážnými ekonomickými, politickými nebo sociálními problémy,*
- *ženy v situaci vážné rodinné krize,*
- *nezaměstnaní,*
- *lidé hledající sezónní brigádu v zahraničí,*
- *ženy a muži pracující v sexuálním průmyslu, kteří chtějí migrovat do zahraničí kvůli vyšším příjmům,*
- *osoby pohybující se v sociálně marginalizované subkultuře,*
- *osoby pohybující se v oblasti sexuálního byznysu,*
- *migranti a uprchlíci.*⁸

Charakteristiky sexuálního vykořisťování se v několika posledních letech příliš nemění, v dlouhodobějším horizontu je zde však patrný určitý vývoj. Jinak již bylo řečeno, že sexuální vykořisťování je spojováno především s obchodováním s lidmi. Jeho součástí je transfer, přičemž rozlišujeme zemi zdrojovou a zemi cílovou. Zdrojovými zeměmi pro Českou republiku jsou stále především Rusko, Ukrajina a Slovensko, avšak kvůli poptávce zákazníků komerčního sexuálního průmyslu po dívkách z exotických zemí se zvyšuje počet obětí z Nigérie a Latinské Ameriky. Česká republika je zdrojovou zemí především pro Rakousko, Spolkovou republiku Německo a Švýcarsko.

---

⁷ Blatníková, Š. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 18. ISBN 978-80-7338-103-5

⁸ Vaníčková, E. Obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. 1. vyd. Praha: Česká společnost na ochranu dětí za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR, 2005, s. 15 – 16. ISBN 80-239-4793-1

Nejčastějším scénářem obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování je nalákání oběti na dobře placenou práci v zahraničí, například v baru, hotelu či jako modelka, hosteska nebo tanečnice. Zpráva Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu také informuje o nárůstu počtu případů, kdy je oběti přislíbena práce společnice přes internet, ve skutečnosti se však jedná o poskytování sexuálních služeb v tuzemsku či v zahraničí.⁹ Obchodníci s lidmi přitom využívají různé taktiky, kterými v ženách vzbudí dojem důvěryhodnosti. V současné době bývají ženy osloveny přes inzerát nebo přes zdánlivě seriózní agenturu, stále se však stává, že jsou s pachatelem seznámeny přes přátele nebo příbuzné. Jakmile se žena dostane do cílové země, je jí řečena řada lží, která ji má přimět k poslušnosti a práci v sexuálním průmyslu. Běžně je oběť informována o tom, že slíbená práce již není dostupná a je třeba zaplatit výdaje agentuře. Poté je jí nabídnuta možnost práce v erotickém podniku. Dluh agentuře a každodenní výdaje jsou vždy nadhodnoceny tak, aby žena neměla šanci udávanou částku splatit. Dříve byly poměrně časté únosy obětí a používání hrubého fyzického násilí jako formy nátlaku. Fyzické násilí se objevuje i v této době, avšak v mnohem menší míře a spíše v případech, kdy oběť dlouhodobě odmítá uposlechnout pachatele. „*V posledních letech se využívá především různých forem zastrašování (ovlivňování jiné osoby hrozbami), neznalosti prostředí a jazyka, ale zejména zneužívání tísně, případně jistého stupně závislosti.*“¹⁰ Mnoho obchodníků s lidmi používá jako nástroj k vynucení poslušnosti oběti také drogy. Ty jsou ženě násilně podávány, a jakmile se stane závislou, musí za ně začít platit.

Mírně odlišná je situace, kdy žena není obětí obchodu s lidmi a je vykořisťována kuplířem. May, Haracopos a Hough definují čtyři fáze, prostřednictvím nichž jsou mladí lidé podrobena manipulaci a nakonec nadvládě:

- *Polapení zranitelných, společensky izolovaných osob*
- *Vytvoření závislosti pomocí projevů náklonnosti a velkorysosti*
- *Kontrola – vytvoření sexuálního vztahu, zasvěcení do prostituce*
- *Totální nadvláda udržovaná pomocí fyzického nátlaku*¹¹

---

⁹ <http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2010.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

¹⁰ Blatníková, Š. Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 55. ISBN 978-80-7338-103-5

¹¹ May, T., Haracopos, A., Hough, M. Z lásky nebo pro peníze: Kuplíři a provozování prostituce. 1. vyd. Praha: KUFR, 2002, s. 21. ISBN 80-7338-003-X

Autoři ve své studii zároveň potvrzují to, co bylo zmíněno v první kapitole; totiž že kuplířem a tedy pachatelem sexuálního vykořisťování může být také partner oběti, ačkoliv tuto skutečnost často vůbec nepřipouští, především proto, že je ve styku pouze s jednou prostitutkou. Pracují však na základě klasické definice kuplíře. Z výsledků jejich výzkumu mimo jiné vyplývá, že 100 % respondentek mělo zkušenost s fyzickým násilím ze strany kuplíře, od „facek“ až po zranění, kvůli kterým musely být hospitalizovány. Přibližně 50 % také uvedlo, že je jejich kuplíř znásilnil či jinak sexuálně zneužíval. Příčinou setrvávání žen v područí kuplířů je však často psychická závislost na vykořisťovateli, na rozdíl od obětí obchodování s lidmi, jejichž závislost je většinou existenční.

1.3 Prostituce jako nejčastější podoba sexuálního vykořisťování

Nejvýznamnější formou sexuálního vykořisťování je prostituce, která může mít různé podoby. Prvním a nejčastějším typem je tzv. prostituce pouliční a silniční. Osoby pracující touto formou jsou ve většině případů v područí kuplířů, z něž je velmi těžké se vymanit. Jde o antisociální subkulturu, v níž jsou ve zvýšené míře páchany především majetkové a násilné trestné činy. Častá je také drogová závislost těchto osob. Takovouto prostituci nejčastěji provozují osoby nevzdělané, mentálně zaostalé a sociálně nevyspělé a dále osoby kriminálně závadové či nezákonně se zdržující na území České republiky. *„Pouliční a silniční prostituci provozují z občanek České republiky nejčastěji Romky, z jiných zemí se převážně jedná o Slovenky, Ukrajinky, Rusky, Bulharky a Rumunky.“*¹²

Druhou nejčastější formou je prostituce v erotických podnicích, masážních salónech a „sex barech“. Také tento typ prostituce, stejně jako pouliční a silniční, je často svázán s organizovaným zločinem a mezi oběti většinou patří cizinky nelegálně se zdržující na území ČR. Osoby pracující v nočních klubech však nejsou vždy obětí, některé mohou tuto činnost vykonávat dobrovolně.

V posledních letech se zvyšuje počet žen, které prostituci provozují ve vlastních či pronajatých bytech, takzvaných „privátech“. I tento typ prostituce je z hlediska sexuálního vykořisťování relevantní, jelikož v těchto případech může být spoluúčast

---

¹² <http://www.icm.cz>

manželů či partnerů. Ti mohou ženu do prostituce nutit za použití fyzického či psychického násilí.

Pro úplnost je třeba uvést, že jako další dvě formy prostituce jsou uváděny „luxusní prostituce“ a „hotelová prostituce“. Způsobem této prostituce je většinou escort servis. Zákazník zavolá escortní agentuře, která ženu dopraví na místo, jež zadá. V současné době si zákazníci takovéto prostitutky vybírají většinou předem z nabídky escortní agentury dostupné na jejích internetových stránkách.

Dalším případem jsou „call girls“, tedy „dívky na telefonu“ a ženy, které se prezentují ve videochatech. Zvláštností těchto forem prostituce je fakt, že nedochází k reálnému styku se zákazníkem. Celý akt se vždy odehrává ve virtuálním prostředí. Call girls nabízí své služby přes telefon, buď skrze vlastní linku nebo v call centru. Videochat využívá moderních technologií, konkrétně internetu. Zákazník za poplatek vstoupí do chatroomu, v němž může sledovat takto se prostituující ženu. Svá přání, tedy co by rád viděl, jí většinou sděluje textově. Ženy, které se živí tímto způsobem, nejsou ohroženy pohlavními chorobami či násilím ze strany zákazníků. Dopady na oblast psychickou a sociální, o nichž budu psát dále v textu, jsou však velmi podobné jako v případě prostituce v reálném prostředí.

Fakt, že stále více žen se prostituci věnuje dobrovolně, dokládá také „Zpráva o stavu obchodování s lidmi v České republice za rok 2010“ Odboru bezpečnostní politiky MVČR (zpráva pro rok 2011 prozatím nebyla zveřejněna). „*Situace v oblasti nucené prostituce odráží vývoj v oblasti prostituce dobrovolné. Z prováděných šetření je zřejmé, že některé Češky dochází do klubů pouze v případě telefonického vyzkoušení, že jsou přítomni zákazníci. Pro tento druh prostitutek je finanční zisk příležitostným příjmem. Takto jsou aktivní studentky, ale i vdané ženy. V uplynulém roce byly v rámci prováděných kontrolních akcí zjišťovány jako prostitutky převážně ženy české a slovenské státní příslušnosti. Zjištěné skutečnosti rovněž potvrzují informace, že v důsledku konkurence osob poskytujících sexuální služby, nemusí provozovatelé klubu ženy k prostituci nutit, protože se s nimi na režimu a podmínkách poskytování služeb a finanční participace dohodne. Některé se samy aktivně nabízejí i jako „příležitostné“ prostitutky.*“¹³

Určitý vývoj v oblasti prostituce a obchodování s lidmi je způsoben také výrazně vyšší možností cestování, než tomu bylo v minulosti. Snadná dostupnost cizích zemí

---

¹³ <http://www.mvcr.cz/bezpecnost-a-prevence.aspx>

nahrává rozvoji sexuální turistiky. Obyvatelé západních zemí se vydávají především do exotických destinací jako je Thajsko, Filipíny či Kuba. Navštěvovány jsou však i země střední a východní Evropy, například Ukrajina či Rusko. Také Česká republika má v oblasti sexuální turistiky své místo. Rozvoj sexuální turistiky znamená zvýšenou nabídku po sexuálních službách, přičemž sexuální turisté vyhledávají prostitutky především v nočních klubech. Reakcí na tento fakt je přizpůsobení nabídky, tedy zvýšení počtu prostitutek.

1.4 Trestněprávní aspekty sexuálního vykořisťování

Sexuální vykořisťování je velmi závažným společenským problémem a z hlediska práva se k němu vztahuje značné množství zákonů. Zároveň je však nutno konstatovat, že například prostitucí jako jedním ze sociálně patologických jevů, se právní řád České republiky zatím stále ještě nezabývá zcela komplexně. V ČR je totiž aplikován tzv. aboliční přístup, který prostituci ani nepovoluje, ani nezakazuje. Postihuje pouze jevy, které prostituci doprovází.¹⁴ V této kapitole proto uvedu nejvýznamnější zákony vztahující se k sexuálnímu vykořisťování žen a souvisejícím trestným činům.

Obchodování s lidmi a výše trestů za tento trestný čin definuje §168:

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá dítě, aby ho bylo jiným užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

---

¹⁴ <http://praha1.cz/cps/index.html>

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinou osobu než uvedenou v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby jí bylo jiným užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jejího těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání.

Výše trestů se dále odvíjí podle závažnosti a rozsahu této trestné činnosti, podle újmy způsobené obětí a dalších aspektů. Jak vyplývá z předchozího textu, v rámci obchodování s lidmi jsou páčány i další trestné činy. Například:

§170 Zbavení osobní svobody: *(1) Kdo jiného bez oprávnění uvězní nebo jiným způsobem zbaví osobní svobody...*

§171 Omezování osobní svobody: *(1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody...*

§172 Zavlčení:

(1) Kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zavlče do ciziny, nebo ho přiměje, aby se do ciziny odebral, nebo ho odvrací od návratu z ciziny...

(2) Stejně bude potrestán, kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zaveče z ciziny do České republiky, nebo ho přiměje, aby se do České republiky odebral, nebo ho odvrací od návratu z České republiky.

§175 Vydírání: (1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl...

Trestnými činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti se pak přímo zabývá Hlava III Trestního zákoníku. Z hlediska tématu této práce jsou relevantní především trestné činy kuplířství a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.

§ 189 Kuplířství

(1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 190 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

(1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím

svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) nejméně na dvou takových místech, nebo

b) opětovně.

Mezi trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti patří také § 185 zabývající se znásilněním a § 186 zaměřený na sexuální nátlak.

Trestné činy, za něž bývají postihovány přímo prostituující se osoby, jsou kromě krádeží a loupeží především:

§ 152 Šíření nakažlivé lidské nemoci: (1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí...

§ 153 Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti: (1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí...

§ 155 Ohrožení pohlavní nemocí: Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemocí...¹⁵

„Prostituce sama o sobě není trestná, může být postižena jako přestupek podle § 47 odst. 1 písm. c) TZ.“¹⁶

Co se týče nočních klubů, panuje v našem státě poněkud zvláštní situace. „Na úvod je třeba poznamenat, že z hlediska platné právní úpravy je nutné rozlišovat mezi veřejným nabízením sexuálních služeb a zřizováním či provozováním nevěstinců. Dosud platný zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí ve svém § 14 zrušil k 22. srpnu 1922 nevěstince a zakázal jejich nové zřizování. Stávající právní úprava tedy brání zřizování oficiálních nevěstinců. Osobám, které sexuální služby organizují, k jejich provozování opatřují jiné osoby a z této činnosti kořistí, naplňují skutkovou podstatu § 204 Trestního zákona („Kuplířství“).“¹⁷ Provozovatelé nočních klubů si tedy opatřují živnostenské listy vydané na hostinskou činnost a ubytovací služby, takže noční kluby jsou oficiálně vedené jako bar s ubytováním nebo penzion.

---

¹⁵ <http://www.trestni-rizeni.com/NovyTZ/novytz.html>

¹⁶ Chmelík, J. et al. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, s. 93. ISBN 80-7178-739-6

¹⁷ <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>

Prostitutky jsou zapsány jako návštěvníci nebo jako zaměstnanci podniku (barmanka, pokojská, atd.). Policií je tento stav situace tolerován, jelikož je zřejmé, že současná právní úprava v podstatě nereguluje nabídku sexuálních služeb. Chybí legislativa, na základě které by Policie mohla konat. Omezuje se tedy na kontrolní činnost, kterou de facto nemá v náplni práce. Při kontrolách se ve většině případů zjišťuje pouze to, zda prostitutka není nezletilá a zda není hledanou osobou. Jedním z důvodů může být fakt, že provozovatelé nočních klubů používají praktiky, díky nimž je velice těžké prokázat, že spáchali trestný čin kuplířství.

Velký význam má proto také zmocnění obce, na jehož základě je možné vyhláškou stanovit povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Nejedná se však o celoplošný zákaz činnosti související s poskytováním sexuálních služeb, ale pouze o omezení. Ministerstvo vnitra ČR vydalo proto přímo metodiku „*Možný postup obcí v oblasti regulace prostituce*“¹⁸.

---

¹⁸ http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/data/files/metodika-obce.pdf

2. Noční kluby

Ve druhé kapitole nejdříve definuji pojem „noční klub“. Poté se věnuji charakteristikám sexuálního vykořisťování v nočních klubech. Podrobně rozebírám negativní dopady tohoto jevu, a to v oblasti zdravotní, psychické a sociální.

Definice nočních klubů

Pro noční kluby se v našem jazyce používá mnoho různých výrazů. V současné době jsou nejčastěji označovány anglickým slovním spojením „Night Club“. Dále také veřejný dům, erotický klub, erotický podnik. Mezi starší, ale stále používané pojmy patří veřejný dům, vykřičený dům či nevěstinec. Některé podniky fungují pod zástěrkou „masážních salonů“ a i tento výraz je proto široké veřejnosti jako označení nočního klubu známý. Ať však použijeme kterýkoliv z názvů, princip je vždy velmi podobný. Jedná se o podniky, v nichž si zákazníci mohou koupit sexuální služby (jedná se tedy o sex za úplatu) od prostitutek. Nabízen je v těchto podnicích jak samotný pohlavní styk, tak mnoho dalších sexuálních praktik včetně těch, které uspokojí i zákazníky s různými poruchami sexuální preference, pokud ta není v rozporu se zákonem.

V našem státě pracují v nočních klubech, takřka bez výjimky, dospělé ženy. Na svých webových stránkách prezentují noční kluby většinou ženy velmi mladé, avšak z internetových diskuzí týkajících se tohoto tématu vyplývá, že se prostitucí živí i ženy středního věku¹⁹. Homosexuální prostitute a prostitute nezletilých osob se odehrává spíše v rámci prostituce pouliční a silniční, případně bytové. V zahraničí se situace samozřejmě může značně odlišovat. Obzvláště některé státy jsou velmi známé vysokým počtem osob, které sexuální služby nabízejí za nízké finanční obnosy, a stávají se tak vyhledávanými centry sexuální turistiky. V těchto státech je obvyklá také prostitute nezletilých a právě zde je velmi časté obchodování s lidmi a sexuální

---

¹⁹ <http://masher.cz>

vykořisťování s ním spojené. Jedná se například o Thajsko, Filipíny, Srí Lanku, Kambodžu a další.²⁰

Počet nočních klubů v ČR je odhadován přibližně na 600. Konkrétně v Brně pak můžeme najít 15 nočních klubů, které mají své vlastní webové stránky. Ve skutečnosti je však jejich počet minimálně jednou takový.

2.1 Charakteristiky sexuálního vykořisťování v nočních klubech

Ačkoliv fungují noční kluby na stejném principu, v některých aspektech se od sebe liší. Prakticky se jedná o atraktivitu dívek, prostory, v nichž se prostituce odehrává, a o cenu, která se od těchto aspektů odvíjí. Na tomto základě je v současnosti možné určit dva hlavní modely, podle nichž se v České republice prostituce v nočních klubech odehrává.

Prvním modelem jsou noční kluby s nízkými náklady, zaměřené na méně náročnou klientelu. V upraveném rodinném domě či větším bytě se na směny střídá několik prostitutek. Může jít o cizinky, nezaměstnané ženy a velmi často studentky. Zisky jsou odváděny zpravidla majiteli podniku, který je většinou i majitelem nemovitosti. Za chod podniku je pak odpovědný tzv. provozní, na jehož jméno bývá zároveň vystaven živnostenský list (viz kapitola 1.4 Trestněprávní aspekty sexuálního vykořisťování). Ten je nadřizen barmanovi, který od prostituujících se žen vybírá finanční hotovost za poskytnuté služby a vede evidenci poskytnutých služeb a plateb od zákazníků. Majitel zaměstnává i ochranku, kterou většinou tvoří 1 až 3 muži podle velikosti podniku. Dalšími osobami podílejícími se na organizované prostituci v těchto nočních klubech jsou zprostředkovatelé. Mohou jimi být taxikáři, barmani na diskotékách či recepční hotelů. Zprostředkovatelé nabízejí erotické služby v daném podniku náhodně vytipovaným osobám za provizi ze zisku. Celkově jsou tyto podniky zaměřené především na samotné poskytnutí sexuální služby a tomu také odpovídá jejich vybavení.

Druhým modelem jsou luxusní noční kluby určené náročnějším zákazníkům. Nemovitosti, v nichž se takovéto podniky nacházejí, jsou mnohem honosnější než

---

²⁰ <http://www.bbc.co.uk/czech/lupasvet/334.shtml>

nemovitosti sloužící k provozování nočních klubů s nízkými náklady. Jejich součástí je zpravidla bar, vířivka, bazén či další doplňkové služby. Dívky a ženy nabízející sexuální služby v tomto typu nočních klubů jsou mladé a velmi atraktivní, mívají i své stálé zákazníky. Provozní dbá na to, aby všechny byly starší osmnácti let, podstupovaly pravidelné lékařské prohlídky a testy a v případě cizinek kontroluje také povolení k pobytu. Velký důraz je zde kladen na hygienu.

Také strategie těchto podniků se od nízkonákladových nočních klubů liší. Jejich zisk totiž plyne nejen z prostituce samotné, ale také z konzumace a útraty, kterou má zákazník před samotným stykem. Ceny nabízených jídel a nápojů jsou přitom opravdu vysoké. Prostitutky v luxusních nočních klubech se proto snaží nejenom nalákat zákazníka na sexuální služby, ale také přinutit ho k tomu, aby zkonsumoval co největší množství nápojů, na které se zároveň nechávají zvat.

Součástí podniku je množství personálu. Kromě barmana a ochranky zde bývají také kuchaři, číšníci, pokojské, uklízečky i taxikáři, kteří pracují pouze pro podnik. Právě v luxusních nočních klubech je systém nabízení a poskytování sexuálních služeb propracován natolik, že prokázat zúčastněným trestný čin kuplířství bývá nemožné. Majitel je zpravidla anonymní. Stejně jako v předchozím modelu, i zde vybírají peníze od zákazníků prostitutky, které je poté předávají pověřené osobě, většinou barmanovi či členovi ochranky. Ten je předá provoznímu jakožto úhradu prostitutky za pronájem pokoje. Provozní převádí zisk z prostituce (kromě provozních nákladů) na konto nastrčené osoby. Prostitutky a další zúčastněné osoby, které nejsou zaměstnanci podniku, vyplácí z finanční částky, kterou má neustále k dispozici. Osoba, na jejíž konto jsou finanční zisky z prostituce odesílány, je poté převádí na účet pravého majitele podniku formou půjčky, fingované koupě a podobně. Původ peněz, které takto kolují, je poté takřka nemožné dokázat, a proto se trestný čin kuplířství v těchto případech tak obtížně prokazuje.²¹

Cena sexuálních služeb za 30 minut se v těchto nočních klubech v Brně pohybuje v rozmezí 1500,- až 1800,- a za hodinu 2000,- až 3600,-. Do ceny se promítá lokalita, úroveň nočního klubu, atraktivita prostitutek a jejich věk. Výše provize pro majitele podniku může být různá, udáváno bývá cca 50 %. Významnou

---

²¹ Gorgoňová, T. Sociální aspekty prostituce. Diplomová práce MU, 2007, str. 14. http://is.muni.cz/th/84437/pedf_m?info=1;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Dtereza%20gorgo%C5%88ov%C3%A1%26start%3D1

roli hraje také počet osob, které jsou zapojeny. Nermalou provizi dostávají například taxikáři za to, že klubu sehnali zákazníka. Dohledat oficiální údaje o průměrném měsíčním finančním zisku ženy prostituující se v nočním klubu není možné už proto, že „prostitute“ u nás není vedena jako povolání. Jelikož je však v současnosti téma prostitute méně tabu než v letech minulých, objevuje se především v internetových médiích stále více otevřených výpovědí prostitutek i rozhovorů s nimi. Z těchto informací a z odhadů Českého statistického úřadu můžeme odvodit, že jejich průměrný měsíční výdělek je vyšší než 50 000 Kč. Bláha ve své práci uvádí částku ještě vyšší, konkrétně 80 000 Kč měsíčně. S touto částkou také počítá ve svém odhadu minimálního obrátu z prostitute v erotickém podniku. Jestliže by v každém z nich pracovalo pouze 5 prostitutek a těchto podniků je u nás 600, pak celková částka příjmu z prostitute v těchto podnicích je 2.880.000.000 Kč.²²

Výše průměrného měsíčního finančního zisku, který z prostitute žena má, je pro téma této práce zásadní. Chmelík píše o barové prostituci následující: *„Tento druh prostitute je provozován v různých sex barech, „masážních“ salonech a erotických podnicích. Prostitutky jsou obvykle cizinky, které vykonávají prostituci velmi často z donucení. Tento druh prostitute také bývá spojen s obchodem se ženami, násilím, vydíráním a mravnostní trestnou činností, zejména s trestným činem znásilnění, ke kterému dochází v počátečních fázích prostituování žen, které byly k prostituci zláhány podvodným způsobem. ... Řada prostituujících osob vykonává prostituci dobrovolně z komerčních důvodů. Existuje však nemalé procento žen, které pro vysoké zisky kuplířů a osob podílejících se na prostituci, jsou k prostituci donucovány.“*²³ Tento text je však více než deset let starý a situace se určitým způsobem změnila. Prostitute již není takové tabu a dokonce bychom mohli říci, že je širokou veřejností mnohem více přijímána. Na dané téma můžeme najít množství literatury, výzkumů a promítá se dokonce i do médií – prostitutky jsou častou součástí filmů a seriálů, mnohdy jsou vyobrazeny jako pozitivní postavy. Ze současnosti můžeme jmenovat například seriál Tajný deník Call girl, v němž je

---

²² Bláha, R. Trestněprávní aspekty prostitute v České republice. Rigorózní práce MU, 2008, str. 117. http://is.muni.cz/th/343848/pravf_r?info=1;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Droman%20b1%C3%A1ha%20agenda:th%26start%3D1

²³ Chmelík, J. et al. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, 1. vyd. Praha: Portál, 2003, str. 65. ISBN 80-7178-739-6

prostitutka (hlavní postava seriálu), zobrazována jako krásná, inteligentní a bohatá mladá žena, jejíž vztahy jsou v podstatě kvalitní.

Vlivem všech těchto aspektů dochází v České republice k tomu, že většina žen nabízí své sexuální služby v nočních klubech dobrovolně pro finanční zisk. Prostituci stále více mladých žen, především studentek, vnímá jako poměrně snadný a rychlý způsob zisku. Z tohoto důvodu nemají majitelé nočních klubů o prostitutky velkou nouzi a proto se jim tolik nevyplatí riskovat při obchodování s lidmi, případně při jiných formách sexuálního vykořisťování, jak jsem již uváděla výše v textu. Z daného hlediska je tedy sexuální vykořisťování v tradičním slova smyslu v nočních klubech (obzvláště v brněnských, kde pracuje mnoho studentek) spíše výjimečné. Co se týče sexuálního vykořisťování, jež je způsobeno nucenými poměry oběti, situace je diskutabilní. Jistě se najdou ženy, které ve své situaci nemají jiné východisko než prostituci. Oproti tomu je mnoho těch, které by svou finanční situaci mohly vyřešit jinak. Jak však vyplývá z diskuzí takovýchto žen (například www.zpovednice.cz), mají-li se rozhodnout mezi nízkým výdělkem v obchodě či v továrně a vysokým výdělkem v nočním klubu, neváhají příliš dlouho.

2.2 Negativní dopady sexuálního vykořisťování v nočních klubech

Negativní dopady v oblasti zdraví

Zdravotní následky prostituce bývají nejčastěji spojovány s pohlavně přenosnými chorobami. Těch je velmi široké množství, přičemž některé podléhají zákonným opatřením. Jde především o syfilis, kapavku, měkký vřed, granuloma inquinale a lymfogranuloma venereum.

Velmi nebezpečnou chorobou je první jmenovaná – syfilis. Jde o *„chronické infekční, celkové onemocnění, které probíhá ve třech stádiích, kdy se střídá období klinické manifestace a období bezpříznakové, latentní. Celkem vyčleňujeme 3 fáze, které jsou charakteristické svými příznaky. Příjice se projevuje pestrou škálou příznaků, schopností napodobit celou řadu nemocí. Může postihnout kterýkoliv orgán nebo tkáň. Neléčená nebo nedostatečně léčená může být v pozdním stadiu příčinou úmrtí či invalidity pacienta (postižení srdečně - cévního aparátu, centrálního*

nervového systému, kůže, kostí apod.).“ Léčba je dlouhodobá, používají se antibiotika.²⁴

Kapavka (Gonorea) je v současnosti nejrozšířenější pohlavní chorobou. Jde o akutní hnisavé onemocnění sliznic urogenitálního traktu, popřípadě spojivky, hltanu a anální oblasti. Pokud není léčba kapavky zahájena včas, může vést k neplodnosti u žen i u mužů. K léčbě se používají antibiotika a je velmi důležité chodit na pravidelné kontrolní prohlídky, díky nimž se zajistí skutečná úzdrava.

Měkký vřed (Ulcus molle) charakterizují mnohočetné, křehké, neztvrdlé a bolestivé vředy a zduření tříselných uzlin. K léčbě se používají taktéž antibiotika a dále také sulfonamidy. U nás se toto onemocnění takřka nevyskytuje, je však obvyklé v rozvojových zemích, a proto by se mohlo objevit v souvislosti se sexuální turistikou.

Granuloma inquinae a lymfogranuloma venereum jsou pohlavně přenosné choroby, které se u nás již delší dobu nevyskytují, zákonná opatření se však vztahují i na ně.

Velmi závažným problémem je v současnosti také virus HIV – Human Immunodeficiency Virus. *„Tento virus napadá v organismu zejména určitou skupinu bílých krvinek, T lymfocytů, v nichž se množí, později je i zabíjí a snižuje tak jejich počet v těle nakaženého člověka. Výrazný pokles počtu bílých krvinek, které hrají důležitou úlohu v obranyschopnosti lidského organismu, vede k selhávání imunity a rozvíjí se v onemocnění AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome).“²⁵* Od nákazy ke vzniku plně rozvinutého onemocnění obvykle uplyne několik let, během nichž nemusí nakažený pociťovat žádné příznaky. I v raných stádiích však může infikovat další osoby. K rozvoji některého z příznaků AIDS obvykle dochází 10 – 15 let po infekci. V České republice se od roku 2001 do roku 2011 ztrojnásobil počet registrovaných osob nakažených virem HIV. V roce 2001 to bylo 552 případů, v roce 2011 již 1675 případů.²⁶ Reálný počet nakažených osob přitom může být podle odhadů dvakrát až pětkrát vyšší.

Virus HIV je přenášen nechráněným pohlavním stykem, krví a také v těhotenství z matky na dítě. Nákaza nechráněným pohlavním stykem je přitom nejčastější. Nutno

---

²⁴ <http://www.004.cz/syphilis>

²⁵ <http://www.aids-hiv.cz/index.html#1>

²⁶ http://www.aids-pomoc.cz/info_statistiky.htm

dotat, že podle výzkumů prostituce nehraje ve zvyšování počtu nakažených osob tak zásadní roli, jak by se mohlo zdát. Prozatím nejčastější formou nákazy v západních zemích je homosexuální pohlavní styk. Například v USA představuje homosexuální přenos 63 % všech nových případů.²⁷ Podle průzkumů se však zároveň ukazuje, že homosexuální muži se začínají chovat zodpovědněji a dá se předpokládat, že právě prostituce se za několik let stane nejčastější příčinou nákazy HIV. Nahrává tomu také fakt, že mnozí zákazníci touží po pohlavním styku bez ochrany a prostitutky jsou k tomuto svolné, jelikož v takovýchto případech vybírají nemalý příplatek. Šíření viru HIV prostituujícími osobami je alarmující také proto, že se tímto způsobem mohou nakazit i lidé, kteří s nimi nikdy nepřišli do styku. Mohli však mít nechráněný sex s osobou, která služeb prostitutky či prostituta využila, byť by to bylo jen jednou.

Pohlavně přenosné choroby však nejsou jediným zdravotním rizikem, kterému jsou sexuálně vykořisťované osoby vystaveny. Dalším pro zdraví vysoce rizikovým faktorem je stres. *„Stres má příznaky fyzické (palpitace, nechutenství, bolesti, svalové napětí, migrény a další), emocionální (kolísání nálady, nadměrná tíseň, pocity únavy, stažení se ze sociálního kontaktu, úzkostnost) i behaviorální (nerozhodnost, sklon ke zvýšené úrazovosti, zvýšená konzumace alkoholu, analgetik, barbiturátů, hypnotik a drog, ztráta chuti k jídlu, potíže se spánkem atd.). Rozlišujeme tři druhy stresorů podle toho, jakou úzkost vyvolávají. Může se jednat o stresory biologické, které ohrožují život nebo existenci určitých orgánů, dále o stresory ohrožující schopnost vyrovat se s těžkostmi (ohrožující asimilační kapacitu) a za třetí stresory ohrožující sebeúctu. V extrémních případech může dojít k „psychické smrti osobnosti“, kde sebeúcta úplně selže a sebehodnocení se zhroutí. Existuje odborný předpoklad, že u obchodovaných osob mohou působit všechny typy stresorů současně.“*²⁸

Na zdraví sexuálně vykořisťovaných osob má dále vliv také tělesné týrání a sexuální zneužívání, pokud je součástí sexuálního vykořisťování. Důsledkem pak mohou být rány, modřiny, popáleniny či omrzliny, vyčerpanost, snížená imunita, různá traumata a v nejzávažnějších případech i smrt. K tělesnému týrání a sexuálnímu

---

²⁷ <http://www.004.cz/hiv-aids-a-homosexualni-prenos>

²⁸ Vaničková, E. Obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. 1. vyd. Praha: Česká společnost na ochranu dětí za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR, 2005, s. 38. ISBN 80-239-4793-1

zneužívání však v prostředí nočních klubů v ČR dochází výjimečně, jak vyplývá z předchozího textu práce. Stejně tak je důležité připomenout, že právě prostitutky v nočních klubech jsou méně ohroženy pohlavně přenosnými chorobami, jelikož v tomto prostředí je více než kde jinde dbáno na hygienu a pravidelné zdravotní prohlídky.

Negativní dopady v oblasti psychické

Výše v textu uvádím, že prostituce již v současnosti není takové tabu jako dříve. Více se o ní ví, mluví, píše... V praxi se však k prostitutkám stále váže celá řada předsudků a velmi negativních postojů. Prostitutkám již není na rameno vypalována lilie, stigmatizace však v jiných formách přetrvává. Prostituce jako taková je většinou společností odsuzována a to často dokonce i těmi, kdo služby prostitutek využili či využívají. Práce v sexuálním průmyslu má proto na psychiku žen dalekosáhlé následky. Nejčastěji souvisí se ztrátou sebedůvěry, narušení sebepojetí a celkového sebeobrazu, což se samozřejmě projevuje ve všech oblastech života ženy. Prostitutky také často prožívají těžké pocity viny či strachu, trpí poruchami spánku či depresemi. Tyto jevy a mnohé další mohou vést k patologickému chování jako je narkomanie, alkoholismus či sebepoškozování, a dále také k narušení identity a změnám osobnosti. V nejtěžších případech se žena pokusí o suicidium.

Situace je pochopitelně o to horší, je-li žena k činnosti v nočním klubu nucena násilím, ať již psychickým či fyzickým. Je tak vystavena neúměrným stresorům, jejichž účinky jsou popsány v předchozí podkapitole. K tomuto je třeba dodat, že zážitky vykořisťovaných žen jsou často velmi traumatické a mohou vést až k rozvoji posttraumatické stresové poruchy. *„Posttraumatické poruchy jsou reakcí na jednorázový traumatizující zážitek nebo na déletrvající stresovou situaci. Jsou charakteristické znovuprožíváním a přetrváváním této události ve vědomí, spojené s intenzivním strachem, pocity bezmoci, hrůzy a potřebou vyhnout se podnětům, které mohou být s touto zkušeností spojeny.“*²⁹ Přidávají se potíže s usínáním a se spánkem, podrážděnost, návaly hněvu i potíže s koncentrací. Člověk trpící PSSP může dokonce

---

²⁹ Vágnerová, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. 3. Vyd. Praha: Portál, 2004, s. 425.

zažívat amnézii či halucinace. Často se navíc přidávají další psychické poruchy, například sociální fobie, generalizovaná úzkostná porucha či deprese.

I v případě, že se žena prostituci věnuje dobrovolně, tedy není k tomu nucena nikým a ničím, má tato činnost na její psychiku vliv. A to už proto, že u ní dochází k posunutí hodnotového žebříčku oproti majoritní společnosti. To může vést až k narušení vnímání sebe sama a celého světa, v němž žena žije.

Negativní dopady v oblasti sociální

Sociální dopady prostituce jsou pro prostitutky zcela zásadní a postihují také celou společnost. Z tohoto důvodu je prostituce, spolu s kriminalitou, závislostmi, xenofobií atd., řazena mezi krajní formy sociálních deviací, tedy mezi sociálně patologické jevy.³⁰ Z hlediska sociální pedagogiky se tak jedná o jedno z nejzávažnějších témat. Možnostmi zásahu se budu zabývat v další kapitole. Nyní bych ráda nastínila nejvýznamnější dopady v sociální oblasti, které poskytování sexuálních služeb v nočních klubech má.

Obecně můžeme říci, že prostituce, stejně jako ostatní sociálně patologické jevy, má tyto negativní funkce:

- *Sociální deviace mohou přímo ohrožovat některé členy společnosti, její aktivity, zájmy a cíle a ve větším množství dokonce narušovat celý sociální řád. Takové situace nejsou samozřejmě žádoucí v žádné myslitelné společnosti.*
- *Sociální deviace snižují ochotu lidí dodržovat normy a svým příkladem je motivují k jejich porušování, pokud deviantní jedinci poskytují ostatním návod, jak snadno a rychle prostřednictvím deviantního chování dosahovat cílů. Proto musí být sociální deviace v každé společnosti regulovány kontrolními mechanismy a institucemi sociální kontroly.³¹*

Z hlediska celospolečenského se jako zásadní negativní dopad uvádí v první řadě šíření pohlavně přenosných chorob, kterým jsem se detailně věnovala v kapitole 2.2.

---

³⁰ Hroncová, J. in Kraus, B. et al. Sociální patologie. 1. vyd. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2007, s. 11. ISBN 80-8083-223-4

³¹ Hrčka, M. Sociální deviace. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001, s. 93. ISBN 80-85850-68-0

Přestože prostitutky v nočních klubech většinou podstupují pravidelné lékařské prohlídky a oproti ostatním skupinám prostitutek tak mají v této oblasti nejmenší podíl, problematika se jich taktéž týká. Jak jsem již uváděla, mnoho z nich je za příplatek ochotno provozovat sex bez ochrany.

Stejně významné je zvyšování kriminality, které s prostitucí souvisí. V první řadě se jedná o obchodování s lidmi a sexuální vykořisťování, jež jsou závažnými trestnými činy, trestným činem je také kuplířství. S prostitucí je navíc často spojen organizovaný zločin. Následně můžeme mluvit o kriminalitě, která s prostitucí souvisí sekundárně, přičemž mám na mysli například majetkové a násilné trestné činy, ohrožení mravní výchovy dítěte či již zmiňované šíření pohlavně přenosných chorob.

Prostitutky jsou také více než většinová společnost ohroženy rizikem vzniku závislosti na narkoticích. Pokud se stanou obětí obchodu s lidmi a sexuálního vykořisťování, bývají drogy používány jako nástroj k vynucení poslušnosti. Po násilném podávání drog se žena stane závislou a poté se podvolí, aby jí byla droga znovu podána. Avšak i v případě, že k tomuto nedojde, je v ohrožení. Mnohem častěji totiž dostává nabídky od drogových dealerů. Kromě závislosti na drogách hrozí také závislost na alkoholu a dalších látkách.

Osobně jsem přesvědčená, že významný negativní dopad má prostituce, a to především prostituce v nočních klubech, také na oblast vztahovou. Zákazníci nočních klubů jsou většinou muži, kteří žijí „spořádaným způsobem života“. Mají práci a vydělávají dostatek peněz na to, aby si služby prostitutky mohli dovolit. Často mají také rodiny. Pokud manželka zjistí, že její muž noční klub navštívil či navštěvuje, hrozí rozvrat manželství. Negativní dopad má však sex s prostitutkami i na muže nezadané. Ti uspokojí svoje sexuální potřeby tímto způsobem a do určité míry se tak snižuje jejich motivace k hledání stálé partnerky. Jejich představy o sexuálním aktu se navíc mohou stát značně zkreslenými, stejně tak jako jejich přístup k ženám obecně. Zažijí totiž možnost „koupit si“ ženu, což může jejich psychiku výrazně poznamenat.

Nyní bych ráda změnila úhel pohledu a věnovala se negativním dopadům v sociální oblasti ne z hlediska společnosti jako takové, ale z hlediska konkrétního jedince. Jako modelový příklad uvedu ženu, která byla k prostituci v nočním klubu přinucena okolnostmi. Na první pohled se může zdát, že se prostitucí zabývá dobrovolně. Jelikož však ve svém životě neviděla jinou možnost, můžeme hovořit

o sexuálním vykořisťování. Na tomto příkladě bych také ráda ukázala, nakolik jsou dopady v oblasti sociální propojeny s oblastí psychickou a zdravotní.

Tato žena pravděpodobně pochází z některé z rizikových skupin, případně splňuje více faktorů. Může jít o osobu velmi chudou, s nízkým vzděláním, osobu v závažné rodinné či ekonomické krizi, nezaměstnanou, migrantku či osobu ze sociálně marginalizované subkultury. Prostitucí se rozhodla řešit svoji současnou situaci a je přesvědčená, že se jedná o dočasnou záležitost. Můžeme tedy říci, že svoji sociální delikvenci považuje za přechodnou.

Je si vědoma toho, jaký sociální status v naší společnosti prostitutky mají a jaké postoje a předsudky se k nim váží. Toto závažně ovlivňuje její psychiku, stejně jako fakt, že v dané situaci nevidí jiné východisko. Ztrácí sebedůvěru, mění se její pohled na ni samotnou. Mohou se objevit důsledky stresu. Je tak více náchylná k riziku vzniku závislosti na drogách či alkoholu. Způsob svého výdělků se může snažit před svým okolím zatajit, následky se však stejně dostaví. Celková změna chování či dokonce osobnosti pravděpodobně povedou k rozpadu vztahů a to i za předpokladu, že by se jí prostituce skutečně zatajit podařila. Své přátele a rodinu může opustit dobrovolně, aby tak snížila tlak, který je na ni vyvíjen. V tento okamžik dochází k prohloubení sociální exkluze, která s prostitucí souvisí. Žena přišla o své vztahy s okolím, které neporušuje normy, a nadále se pohybuje ve společenství osob, které se chovají stejně nebo více sociálně deviantně než ona. To ji opět výrazně poznamená v oblasti psychické. Prostituci může stále ještě považovat za dočasnou záležitost, tentokrát však nemá „normální“ prostředí, do kterého by se mohla vrátit. Výrazně se snižuje možnost navázat nové vztahy s osobami dodržujícími normy. Pokud by se jí to podařilo, budou tyto vztahy poznamenány její minulostí, případně její snahou minulost utajit. V průběhu času se žena postupně začne ztotožňovat s „nálepkou“, kterou lidé prostitutkám dávají. Své sociálně deviantní chování začne považovat za vlastní normu a ze záležitosti přechodné se stane záležitost trvalá. Uzavře se ve společnosti stejně sociálně exkludovaných osob a chová se podle své „nálepky“ – tedy tak, jak lidé předpokládají, že se prostitutka bude chovat. O to více jí nyní hrozí riziko závislosti či nakažení se pohlavně přenosnou chorobou. Může dojít ke komplexní změně osobnosti, kdy žena již nebude mít potřebu svoji situaci měnit. V opačném případě, tedy že žena stále touží po „normálním“ životě, ale nevidí již žádné možnosti, se zvyšuje riziko suicidia.

Ráda bych ještě zmínila situaci, v níž má prostitutka děti. Dopad na ně je markantní. Děti žen pracujících v sexuálním průmyslu většinou vyrůstají u svých příbuzných, nejčastěji u prarodičů. Matky živící se prostitucí často dojíždí do jiného města, případně trvale přebývají v nočním klubu. Ovšem i pokud tomu tak není, nemohou se o děti starat, jelikož v noci prostituují a ve dne spí. Péči o své děti tak, často zcela dobrovolně, přenechávají jiným osobám. Již to samo negativně ovlivňuje psychosociální vývoj dětí. Pokud navíc vědí, čím se jejich matka živí, dopady jsou o to horší.

3. Sexuální vykořisťování v nočních klubech z hlediska sociální pedagogiky

Třetí kapitola mé práce se zabývá úlohou sociální pedagogiky v této problematice. Popisují roli sociální pedagogiky v oblasti prevence primární, sekundární i terciární, a dále uvádím možnosti sociální pedagogiky v oblasti pomoci a ochrany obětem sexuálního vykořisťování.

3.1 Úloha sociální pedagogiky v oblasti prevence

„Oblast prevence je pro sociální pedagogiku především vhodným prostorem pro její koncepční rozvoj. Vychází se z teoretické analýzy především těch oblastí rozvoje osobnosti, kde je dominujícím faktorem působení prostředí, tedy rodiny, v různých typech lokalit, vrstevnických skupin, společenských organizací, různých hnutí apod. Na základě této analýzy lze navrhnout určité pedagogické zásahy, které budou přispívat k neutralizaci ohrožujících činitelů. Prakticky by se měly zabývat utvářením životního způsobu zdravé populace (primární prevence), ale současně vyhledávat lidi s potenciálně sociálněpatologickým jednáním (sekundární prevence). Jde především o činnost středisek prevence, protidrogových center, linek důvěry apod.“³²

Primární prevence je v našem státě spíše obecná - zaměřuje se povrchově na mnoho různých oblastí právě ve snaze vytvořit zdravou populaci. Z hlediska státní správy se jí zabývá především Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra. To plní zejména tyto úkoly:

- *provádí koncepční a metodickou činnost při vytváření programů prevence kriminality*
- *provádí analytickou činnost v oblasti prevence kriminality, zejména v oblasti trestné činnosti dětí a mládeže, interetnických konfliktů a rizikových a sociálně handicapovaných skupin obyvatelstva*
- *vytváří koncepci prevence kriminality v policii a metodicky řídí aktivity policie v oblasti prevence kriminality*

---

³² Kraus, B. Základy sociální pedagogiky. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 46. ISBN 978-80-7367-383-3

- *zajišťuje informování veřejnosti o způsobech a metodách ochrany před trestnou činností formou publikací, letáků, videoprogramů, výstav apod.*
- *poskytuje odborné konzultace městům a občanským sdružením v oblasti programů prevence kriminality*
- *vykonává publikační a lektorskou činnost³³*

Vidíme tedy, že se jedná o širokou škálu aktivit. Nejčastějším tématem primární prevence jsou drogy, pozornost je však věnována i dalším oblastem včetně prostituce a sexuálního vykořisťování. Praktickým příkladem je zařazení těchto témat do přednášek na základních a středních školách a do sexuální výchovy.

Sekundární prevence zaměřená na sexuální vykořisťování a prostituci jako takovou je u nás realizována především několika organizacemi, které se zároveň zabývají pomocí a ochranou osobám prostituujícím se a sexuálně vykořisťovaným (tyto dva pojmy rozlišuji záměrně, jelikož ne všechny prostituující se osoby jsou zároveň sexuálně vykořisťované, jak jsem již zmiňovala). Jedná se například o občanské sdružení Rozkoš bez rizika, projekt JANA a další. Podrobně se jim budu věnovat v další podkapitole. Důležitá je také činnost Ministerstva práce a sociálních věcí. Různými formami nabízejí pomoc lidem sociálně znevýhodněným či lidem v krizi.³⁴ V kontextu naší práce tak snižují riziko, že se žena rozhodne řešit svoji tísnivou životní situaci prostitucí.

Podstatnou roli v oblasti sekundární prevence prostituce a sexuálního vykořisťování hrají také nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Jejich zaměření je taktéž obecné, většina z nich je však zacílena na děti a mládež, které jsou sociopatologickými jevy přímo ohroženy. *„Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní služby dětem a mládeži ohroženým sociálním vyloučením. Služba je určena rizikovým, neorganizovaným dětem a mládeži, kteří jsou ohroženi sociálně - patologickými jevy nebo mají vyhraněný životní styl neakceptovaný většinou společností. Základním prostředkem pro navázání kontaktu s cílovou skupinou je nabídka volnočasových aktivit. Cílem je zlepšit kvalitu života cílové skupiny předcházením, snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících s jejich způsobem života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky, aby v případě zájmu mohli řešit svoji nepříznivou sociální*

³³ <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

³⁴ <http://socialnipece.brno.cz/>

*situaci. Služba obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje bezúplatně.*³⁵

Nízkoprahová zařízení jsou v současnosti ve většině větších měst. V Brně je jich hned několik. Občanské sdružení Ratolest Brno je státní nezisková organizace fungující od roku 1995. Cíle tohoto sdružení odpovídají obecnému zaměření nízkoprahového zařízení a nabízejí hned několik sociálních a preventivních programů, z nichž například preventivní program „Změnit směr“ a „Křižovatka“ jsou zaměřeny právě na mládež, jež je přímo ohrožena sociopatologickými jevy nebo se již dopustila kriminálního činu.³⁶

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež DROM, druhé nejznámější brněnské zařízení tohoto typu, nabízí pomoc v obtížných životních situacích, snaží se posilovat schopnost klientů zvládat obtížné životní situace vlastními silami, umožňuje smyslupné trávení volného času, rozvíjí individuální schopnosti a dovednosti klientů a především poskytuje činnosti a aktivity zaměřené na prevenci s cílem snížit riziko sociálně patologických jevů. Nízkoprahové kluby jsou určeny všem dětem a mládeži, využívají ho však především členové romského etnika, jelikož se jedná o cílovou skupinu DROMu.³⁷

Dalšími nízkoprahovými zařízeními jsou například Klub Labyrint, Pestrá klubovna, Nízkoprahové centrum Körnerova či Petrov.³⁸

3.2 Úloha sociální pedagogiky v oblasti pomoci a ochrany obětem sexuálního vykořisťování

„Druhou oblast zájmu sociální pedagogiky můžeme označit jako sociálněpedagogickou kompenzaci, terapii, čímž máme na mysli výchovné (často převýchovné) působení v oblasti potřeb člověka a jejich uspokojování s cílem vyrovnávat nedostatky, které způsobily negativní vlivy prostředí. Jde o specifické

---

³⁵ <http://www.mpsv.cz/cs/9>

³⁶ <http://www.ratolest.cz/o-nas.php>

³⁷ <http://www.drom.cz/cs/drom-romske-stredisko/socialni-sluzby/nizkoprahove-zarizeni-drom/>

³⁸ http://www.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=category&id=16

*přístupy k lidem, kteří již jsou z hlediska fungování společnosti vážným problémem (trestaní, nepřizpůsobiví nebo jinak deviantně jednající jedinci), ale také k osobám nějak společensky znevýhodněným (nezaměstnaní, zdravotně postižení, sociálně slabí apod.). Tyto problémy se řeší v nápravných zařízeních, výchovných ústavech, léčebnách apod., ale také např. formou náhradní rodinné výchovy. Kompenzační činnost probíhá samozřejmě v propojení s dalšími disciplínami (psychoterapie, sociální práce, etopedie), podstatný je ovšem onen pedagogický akcent.*³⁹

Pomoc a ochrana obětem sexuálního vykořisťování je v České republice realizována především v rámci na tuto oblast zaměřených organizací. Většina z nich je zároveň zaměřena také na ženy, které se k prostituci rozhodly dobrovolně. Zde bych ráda představila tři nejvýznamnější organizace, které v České republice v této oblasti působí.

La Strada je nevládní neziskovou organizací, která se jako jediná v České republice věnuje výhradně poskytování pomoci obchodovaným a vykořisťovaným osobám. „Cílem organizace je přispívat k odstranění obchodování s lidmi a vykořisťování a poskytovat podporu a ochranu vykořisťovaným, obchodovaným a vykořisťováním a obchodováním ohroženým osobám. O dosažení tohoto cíle usiluje ve třech oblastech, jejichž vzájemné propojení umožňuje zohledňovat potřeby a problémy cílové skupiny ve všech činnostech. La Strada poskytuje cílové skupině sociální služby, věnuje se prevenci a vzdělávání a advokačními a lobby aktivitami usiluje o systémové či legislativní změny s cílem předcházet obchodování s lidmi a vykořisťování a chránit práva a zájmy cílové skupiny.“⁴⁰ Služby La Strady jsou velmi komplexní a jsou určeny nejen osobám vykořisťovaným sexuálně, ale i jiným způsobem. Těm kromě odborného sociálního poradenství nabízejí také krizovou intervenci, ubytování v azylových domech a zprostředkování ubytování v dalších zařízeních, finanční a materiální pomoc, cizincům zajištění cesty do domovské země, zprostředkování zdravotní a psychologické či psychiatrické péče a zprostředkování pracovního a právního poradenství a/nebo zastupování. Pracovníci La Strady se věnují také terénní činnosti a prevenci. Pomoc konkrétní osobě je vždy založena na zakázce, kterou spolu s pracovníkem formulují. Klient sám tedy rozhoduje, v čem bude spolupráce spočívat, a pracovník zcela respektuje rozhodnutí klienta.

---

³⁹ Kraus, B. Základy sociální pedagogiky. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 46. ISBN 978-80-7367-383-3

⁴⁰ <http://www.strada.cz/index.php/cz/kdo-jsme/o-nas>

Arcidiecézní charita realizuje projekt Magdala, jenž „zajišťuje krizovou a komplexní následnou pomoc těm, kdo zažili domácí násilí a obchodování s lidmi (nucenou prostituci či nucenou práci). Služby poskytované v rámci projektu Magdala zahrnují odborné sociální poradenství, krizovou pomoc, zajištění bezpečného ubytování s utajenou adresou, asistenci při jednání s úřady a sociálně terapeutické služby.“⁴¹ Klient dále může zažádat o doprovod při jednání s úřady a institucemi či psychologické poradenství. Další významnou aktivitou Arcidiecézní charity pro oběti sexuálního vykořisťování je Středisko Migrace nabízející resocializační program pro cizince – oběti obchodu s lidmi. Nabízené služby se shodují s projektem Magdala, Středisko Migrace navíc nabízí také tlumočnické a překladatelské služby a realizuje preventivní programy.

Ženy pracující v sexuálním průmyslu a ostatní osoby působící v prostituční scéně a ohrožené rizikovým způsobem života jsou cílovou skupinou občanského sdružení Rozkoš bez rizika. To si klade za cíl, jak sám název napovídá, stabilizaci a snížení výskytu HIV a pohlavně přenosných chorob. Zároveň se snaží zlepšit postavení sexuálních pracovníků ve společnosti, na jejich pracovištích a v jejich osobních vztazích. Klientkám nabízí odborné sociální poradenství, terapeutické služby, vyšetření na pohlavně přenosné infekce a možnosti seberealizace v divadle či Job klubu. Značná část činnosti tohoto sdružení spočívá v terénních programech. Nabízí i služby pro veřejnost, například vzdělávání, praxe nebo osvětové akce.⁴²

Hovoříme-li o pomoci a ochraně obětem sexuálního vykořisťování, nesmíme opomenout činnost Ministerstva vnitra ČR. To realizuje Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi, financovaný z dotačních programů určených pro prevenci kriminality (prostředky Ministerstva vnitra). Cíle tohoto programu jsou:

- podpora obchodovaných osob, ochrana jejich lidských práv a důstojnosti
- motivace obchodovaných osob k podání svědeckých výpovědí, které umožní stíhání a potrestání obchodníků s lidmi
- návrat obchodovaných osob do země původu

Již z uvedených cílů je jasně patrné, že pro MV ČR je důležité, aby oběť obchodování spolupracovala s Policií ČR. To dokládá i následující text: „Vstup do Programu je založen na dobrovolnosti. Podmínkou je přerušování styků s kriminálním

---

⁴¹ <http://praha.charita.cz/sluzby/magdala/>

⁴² <http://www.rozkosbezrizika.cz/cz/aktuality/>

prostředím. Obchodovaná osoba podepisuje u partnerské nestátní neziskové organizace tzv. vstupní prohlášení. Návrh na zařazení do Programu se pak podává prostřednictvím odboru prevence kriminality MV národnímu koordinátorovi (1. náměstek ministra vnitra). Splňuje-li oběť podmínky, je zařazena do Programu a dostává 60ti denní lhůtu na rozmyšlenou (tzv. krizová intervence), zda bude spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Po uplynutí 60ti denní lhůty je „nespolupracující oběti“ nabídnut program dobrovolného návratu do země původu, „spolupracující“ oběti se v případě potřeby legalizuje pobyt na území ČR podle cizineckého zákona. Poruší-li oběť podmínky Programu, je z něj vyřazena, jinak je oběť zařazena v Programu až do skončení trestního řízení. Po skončení trestního řízení je oběti nabídnut dobrovolný a bezpečný návrat do země původu.“⁴³ Zároveň je obětem ze strany Ministerstva vnitra nabízeno vše potřebné pro zvládnutí náročné situace. Osoby zařazené do Programu mají možnost minimálně po dobu dvou měsíců (krizová intervence – doba na rozmyšlenou) využívat azylové ubytování, jídlo a ošacení, zdravotní a psychologickou péči, právní poradenství, tlumočení, legalizaci pobytu (pobývají-li na území ČR nelegálně), rekvalifikaci a pomoc při hledání nové práce. Mezinárodní organizace pro migraci Praha (IOM) pak cizincům pomáhá při dobrovolném bezplatném návratu do domovské země. V rámci Programu MV jsou vydávány také příručky a doporučení vztahující se k obchodování s lidmi a zprávy o stavu obchodování s lidmi vždy za jeden kalendářní rok.

---

⁴³ <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-pomoc-obetem.aspx>

4. Praktická část

V praktické části své práce uvádím cíle mého průzkumu, metody a techniky, které se při jeho realizaci použila, a výsledky tohoto průzkumu. Ty tvoří tři případové studie s komentáři.

4.1 Cíle průzkumu

Cílem mého průzkumu je popis konkrétních případů vztahujících se k tématu sexuálního vykořisťování v nočních klubech a porovnání těchto případů s informacemi a předpoklady uvedenými v teoretické části mé práce. Takovýto popis nám umožňuje pochopit danou problematiku do hloubky a lépe jí tak porozumět.

Má hypotéza tedy zní: Případové studie potvrdí informace a předpoklady, které jsem uvedla v teoretické části této bakalářské práce.

4.2 Metody a techniky průzkumu

Pro svůj průzkum jsem zvolila kvalitativní výzkum, a to především ze dvou důvodů.

1. V rámci sociální pedagogiky je preferován právě kvalitativní výzkum, jelikož se problémem zabývá v celé jeho složitosti, ve všech vztazích a souvislostech. Podstatou by mělo být porozumění. Jak uvádí Kraus: „*Chceme-li člověku porozumět, musíme se jeho sdělením nechat oslovit a snažit se pochopit jeho pohled.*“⁴⁴ Jsem přesvědčena, že právě pro mnou zvolené téma je porozumění velice důležité a tento typ výzkumu je proto vhodný.

2. Téma sexuálního vykořisťování je velice choulostivé. Z tohoto důvodu je poměrně těžké získat respondenty pro výzkum. Předpokládala jsem, že pro výzkum kvantitativní, který je založen na získávání malého počtu informací od velkého množství respondentů, bych nezískala dostatečně velký počet respondentů. Oproti

---

⁴⁴ Kraus, B. Základy sociální pedagogiky. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 27-28. ISBN 978-80-7367-383-3

tomu v kvalitativním výzkumu pracujeme s menším množstvím respondentů, ale každý případ sledujeme do hloubky.⁴⁵

V rámci kvalitativního výzkumu je možné vybrat si z poměrně široké škály přístupů. Cílem mého výzkumu je popis konkrétních případů, zvolila jsem tedy přístup případové studie. Případová studie detailně studuje jeden případ, což má napomoci k lepšímu porozumění podobných případů. V rámci své práce jsem zpracovávala tři případové studie úzce související s tématem sexuálního vykořisťování v nočních klubech. Každá tato studie navíc nabízí jiný úhel pohledu na danou problematiku. První z nich je případem ženy, která se prostitucí v nočním klubu zabývala, druhá případem muže, jenž noční klub vlastní a provozuje, a třetí se zabývá kauzou obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Věřím, že různé perspektivy mohou být pro porozumění této problematice velice přínosné.

Pracuji jako provozní v restauraci v centru Brna, kam se chodí stravovat i lidé pracující v prostředí nočních klubů. Takto jsem poznala ženu, jejíž příběh je první předloženou případovou studií. Oslovila jsem ji s prosbou o účast v mém průzkumu. Přesvědčit ji nebylo vůbec jednoduché, nakonec však se spoluprací souhlasila. Stejně to bylo v případě majitele nočního klubu. I on navštěvoval naši restauraci, navíc se zná s mým manželem. K rozhovoru byl původně ochotnější, než se však uskutečnil, několikrát jej odložil pro nedostatek času.

Pro zpracování třetí případové studie jsem se rozhodla proto, že majitel nočního klubu, který byl souzen za obchodování s lidmi, je manželem mé spolužačky ze základní školy. I když se spolu nestýkáme, případ mě z tohoto důvodu velmi zaujal. Vzhledem k tomu, že případ se projednával i v médiích, napadlo mě, že by bylo možné zjistit více informací a použít je pro moji práci. Velice mi pomohla vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Alena Plšková, která zprostředkovala kontakt s policisty, z jejichž řad nakonec vzešel třetí respondent mého průzkumu.

Pro získání dat byla použita technika polostrukturovaného rozhovoru. Na základě poznatků z teoretické části práce jsem stanovila témata, kterými jsem se v rámci rozhovorů chtěla zabývat. Jelikož jsem předpokládala, že sami respondenti se

---

⁴⁵ Kraus, B. Základy sociální pedagogiky. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 36. ISBN 978-80-7367-383-3

nedotknou všech témat nebo neuvedou všechny informace, které mě zajímaly, vytvořila jsem pro první a druhou kazuistiku seznam doplňujících otázek. V případě třetí kazuistiky jsem se snažila sesbírat co největší množství dat jak od příslušníka policie, tak z dostupných mediálních zdrojů. Seznam témat a doplňujících otázek jsem nevytvořila, jelikož jsem předpokládala, že od policisty získám všechny informace, které mi může předat. Tento předpoklad vychází z faktu, že první dva respondenti se sami chovají sociálně patologicky, kdežto policista případ sexuálního vykořisťování vyšetřoval, a tudíž pro něj není natolik ohrožující o daném tématu hovořit.

Témata rozhovoru k první případové studii:

- Základní informace
- Motivace k prostituci
- Vztahy a dopad na rodinu
- Negativní dopady v oblasti zdraví
- Negativní dopady v oblasti psychické
- Negativní dopady v oblasti sociální
- Sexuální vykořisťování

Témata rozhovoru k druhé případové studii:

- Základní informace
- Motivace k provozování nočního klubu
- Fungování nočního klubu
- Vztahy a dopad na rodinu
- Negativní dopady v oblasti zdraví
- Negativní dopady v oblasti psychické
- Negativní dopady v oblasti sociální
- Sexuální vykořisťování

Kompletní seznam témat a doplňujících otázek je k nahlédnutí v přílohách č. 1 a 2.

V rámci první případové studie jsem s respondentkou hovořila několikrát. Z většiny rozhovorů jsem si pořídila písemné zápisy. Až poté se mi podařilo získat

její důvěru a část rozhovoru, který jsme spolu vedly, mi povolila nahrát na diktafon. S druhým respondentem jsem uskutečnila pouze jeden rozhovor, jelikož je podle svých slov časově vytížený. Tento rozhovor jsem taktéž nahrála na diktafon. Rozhovor s policistou jsem zaznamenávala písemně.

Rozhovory z diktafonu jsem přepsala a poté jsem získané informace propojila do celistvých kazuistik, jež jsou popisem proloženým citacemi. Ty jsem pro autentičnost přepsala v původní podobě vyjadřovacích schopností. Přepisy celých rozhovorů do své práce nepřikládám, jelikož si to respondenti nepřáli.

Během průzkumu pro mě byla velice důležitá také otázka etiky. Jak píše Kraus: „*V humanitním výzkumu je třeba velmi zdůraznit etiku zkoumání. Na rozdíl od přírodních věd, kde prioritním předmětem zkoumání není osobnost člověka, se humanitní výzkum týká lidí, kteří jsou často v roli respondentů, a proto má své etické limity.*“⁴⁶ Jelikož se jedná o citlivé téma, dbala jsem především na anonymitu respondentů. Identifikace respondentů jinou osobou by je totiž mohla značně poškodit, především pak první respondentku, která již s prostitucí skončila a k tomuto tématu se nerada vrací. Z tohoto důvodu uvádím v kazuistikách smyšlená jména a jak jen to je možné, vyhýbám se konkrétnímu popisu respondentů. Některé informace, které jsem od nich získala, záměrně neuvádím, jelikož v kontextu by mohly vést právě k jejich identifikaci. Pouze ve třetí případové studii jsou pravá jména osob, které byly souzeny za trestné činy obchodování s lidmi a kuplířství. Případ byl řešen také médií, tudíž jsou plná jména mužů volně dostupná na internetu a není důvod je do této práce neuvést.

Součástí etického výzkumu je také šetrné sdělování výsledků, což platí i pro pouhou deskripci a její komentář. Necitlivé sdělení by mohlo respondenty poškodit, mohli by se cítit nepochopení nebo zneužití. Z tohoto důvodu se snažím, aby můj přístup jak v kazuistikách, tak v jejich komentářích, byl co nejvíce objektivní a neodsuzující.

---

⁴⁶ Kraus, B. Základy sociální pedagogiky. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 31. ISBN 978-80-7367-383-3

4.3 Výsledky průzkumu

V této části práce uvádím případovou studii Anny – ženy, která se živila prostitucí v brněnském nočním klubu, Adama – majitele jednoho brněnského nočního klubu a případovou studii Alibaba, jež popisuje soudně projednávanou kauzu obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v rámci brněnského nočního klubu Alibaba. Mým cílem bylo zachytit příběhy samotné a dotknout se tak témat spjatých se sexuálním vykořisťováním a prostitucí.

1. Případová studie - Anna

První případovou studií je příběh mladé ženy, která se po dobu patnácti měsíců živila prostitucí v jednom brněnském nočním klubu. Přimět ji k rozhovoru na dané téma bylo velice těžké. Trvalo týdny, než se mi podařilo získat její důvěru a přesvědčit ji, že informace, které mi poskytne, nijak nezneužiji. Hovořila jsem s ní několikrát, a to když ještě pracovala v nočním klubu i v době, kdy už z klubu odešla. Pro uskutečnění rozhovoru to byla přitěžující skutečnost, jelikož na svoji minulost chce zapomenout. Podařilo se mi však přesvědčit ji. Důsledně trvala na ochraně svého soukromí. Z tohoto důvodu jsem změnila její jméno a v příběhu bude vystupovat jako Anna. Ze stejného důvodu nebudu ve své práci zveřejňovat přepis celého našeho rozhovoru, jelikož si to výslovně nepřála.

Anna je třicátnice se základním vzděláním. Jako malá si přála být vojačkou nebo kulturistkou. Po dokončení základní školní docházky nastoupila na střední školu v oboru kuchař - číšník, kterou však nedokončila. Pracovala jako barmanka, kuchařka, uklízečka i jako obsluha u benzínové pumpy. Vdala se a se svým tehdejším manželem měla dvě děti. Jak se dostala k prostituci?

Ze dne na den zůstala sama na výchovu i výživu dětí ve věku pět a dva roky, když byl její manžel vzat do vazby a následně pravomocně odsouzen k odnětí svobody v délce 13 let nepodmíněně za vraždu prostitutky. O tom, že manžel navštěvoval priváty, kde využíval služeb prostitutek, prý nevěděla. Po dobu manželství se prezentoval jako úspěšný a zaneprázdněný podnikatel, který často jezdí

na služební cesty. Rodině v té době nic nechybělo. Problém s nevěrou měli již v minulosti, kdy těsně po porodu prvního dítěte manžel navázal sexuální vztah s kamarádkou Anny. Situaci vyřešili přestěhováním na Slovensko, kde chtěli začít nový život. Postavili dům, na který získali od banky hypotéku 3 000 000 Kč. Ve chvíli, kdy byl manžel vzat do vazby, však byla z hypotéky zaplácena pouze část. Pro Annu nastaly velké problémy.

Do té doby finance a chod rodiny zajišťoval pouze manžel. V daný moment Anna zjistila, že je naprosto bez prostředků, není schopna platit hypotéku a navíc vplynuly na povrch zatajované dluhy z manželova podnikání. Na pomoc ihned přispěla její matka, která však mohla působit pouze jako psychická podpora. Sama totiž měla zdravotní problémy a svoji dceru nemohla nijak finančně podporovat.

Z rodičovského příspěvku nebylo možné hradit pohledávky vůči bance a tak se Anna rozhodla pro návrat do Brna, kde si během měsíce našla podnájem. Bohužel, i když si požádala o sociální dávky, nebyla schopná s daným obnosem vyjít, a zvažovala proto možnost přivýdělků. Jaká práce se nabízí ženě samoživitelce se základním vzděláním? V dnešní době je nejvíce žadatelů o zaměstnání právě v kategorii osob se základním vzděláním. Za nekvalifikovanou práci je adekvátně nízké platové ohodnocení. Jejím hendikepem byly dvě malé děti, které jsou často nemocné a vyžadují péči matky. Nejdříve s pomocí tchyně (žena v invalidním důchodu, která občas Anně pomáhala s hlídáním dětí) hledala na internetu. *„Prvně jsme hledaly inzeráty pro barmanky a tak. Říkala jsem, že budu dělat třeba i pokladní, ale když jsme potom viděly ty nájem a ty peníze co vlastně bere, za 8000 měsíčně bych nemohla pracovat. To bych prostě neuživila tu rodinu. Platím 11000 nájem, takže prostě sme prvně hledaly normální práci, pak jednoho dne sem řekla, že asi budu muset dělat kurvu. To není možný, já si nemůžu najít práci, se kterou bych uživila rodinu, no tak prostě jsme jenom tak se zkusily podívat. Našly jsme tři kluby v Brně. Já jsem do třech zavolala. Měla jsem na tři dny domluvený schůzky. Do prvního klubu, kam jsem zavolala, tak tam jsem i zůstala. Do těch dalších dvou jsem ani nešla.“* Hned v prvním, do kterého zavolala, měli zájem o osobní schůzku, když už po telefonu zjistili, kolik je jí let, kolik váží, výšku, barvu a délku vlasů i jakou má velikost prsou. Když přišla odpoledne na smluvený termín, zrovna upravovali kancelář. Chovali se k ní údajně moc hezky, majitel s provozním jí připravili kávu, ptali se, proč chce tuto činnost dělat, a kladli základní seznamovací otázky. Na místě byly i dvě prostitutky, které v klubu v tu dobu bydlely. Anně se nechtělo vůbec domů,

dívala se, jak lepí tapety, a pak začala utírat zásuvky od barvy, aby se cítila užitečná. Zapojila se do práce a pomohla s úklidem kanceláře. Zůstala až do večerních hodin, kdy přišli první zákazníci. Pro jednoho byla dostatečně atraktivní, i když nebyla jako ostatní oblečena do vyzývavého oblečení, ale do jeansů a bílého roláku. Tak začala její práce prostitutky. Může se zdát, že Anna na tuto možnost přistoupila dobrovolně, na základě vlastního rozhodnutí. Když jsem se jí na toto zeptala, odpověděla následovně: „*Ano, no dobrovolně, nedobrovolně, vono je to takový to ale jo proč? Dobrovolně, ale donutila mě k tomu finanční situace.*“ V danou chvíli prý měla pocit, že je to jediná možnost, která jí zůstala.

Své začátky v night clubu popisuje Anna vcelku pozitivně. Na otázku, jaký byl její první zákazník, odpovídá takto: „*Ježiší... na hodinu byl a byl takovej, jako hrozně milej. Byl hodnej. Sme z té hodiny, asi 5 minut, jinak jsme byli ve vaně, masírování, povídání a nic. Já sem třeba ten měsíc a půl, jsem tam (v klubu) neměla sex. Prostě oni to po mně nechtěli chlapi vůbec. No, hlavně já jsem asi vypadala dost bídně, takže voni prostě fakt jako měli strach, mě prostě chytnout, nebo fakt nevím. Jo a hlavně v té době se mnou tam nebyl žádněj takovej pedofilek svým způsobem, kterej by vyhledával mladý holky. Za první měsíc jsem měla sex dvakrát, nebo třikrát.*“

S péčí o děti jí v té době pomáhala právě její tchyně. Ta je hlídala v noci, přes den se o ně prý starala Anna. Na otázku, kdy spala, když noci trávila v night clubu, mi nedala jasnou odpověď. Vztah se svými dětmi popisuje jako výborný. Děti si rychle zvykly na to, že začala pracovat a už s nimi netráví veškerý čas. Řekla jim, že dělá barmanku.

V oblasti zdraví neměla Anna v souvislosti s prostitucí žádné problémy. Při styku vždy používala ochranu, chodila na pravidelné lékařské prohlídky a žádnou nemocí se nikdy nenakazila. Zároveň ani neměla pocit, že by jí něco takového mohlo hrozit. Značný vliv však měla prostituce na její psychický stav. „*...bylo mě z toho ne moc dobře, jako ze začátku jsem hodně brečela, nevím já sem prostě měla pocit, že su jak dejme tomu maso v prodejně, kus hadru, s náma tam taky zacházejou některý ty lidi, jak s tou poslední šlápotou. Takže změnil se můj pohled v té době na mě samotnou.*“ Anna si není zcela jistá, zda by byla jiná, pokud by se prostituci nikdy nevěnovala. Myslí si však, že si nyní všeho více váží.

Celkově je její postoj k tomu, že se věnovala prostituci, poněkud ambivalentní. Na jednu stranu říká, že ze společnosti se necítila nijak vyloučena, protože prostituci brala jako každou jinou práci. Všechny její kamarádky o tom, že s prostitucí začala,

věděly a žádná ji za to neodsoudila. Na stranu druhou se její sebeobraz značně zhoršil. Také její názor na postoj společnosti k prostituci jako takové nekoresponduje s představou prostituce „jako každé jiné práce“. *„No většina lidí to bere jako něco strašného, nepřírozeného, ale spíš je to vo tom, že jako, že vždycky to bylo, vždycky to bude, todlencto, to už je nejdelší řemeslo, nebo jak se to řekne, nejstarší, ale jako já si myslím, že to v dnešní době už je to takový, víc se o tom mluví než dřív. Vona ta prostituce je dost širokej pojem. To máš kluby, priváty, ulice, ted'konc tam máš ty pasáky, drží je tam a to je prostě úplně něco jinýho. Já třeba osobně bych prostě nikdy nemohla stát na ulici, nikdy bych nemohla být na privatě, pro mě i ten klub mi dával pocit nějaké jistoty, prostě že mě, i když vždycky se může něco stát.... Prostě byla tam ta jistota, že tam vždycky někdo je a když dejme tomu uplyne ta doba, ten člověk odejde, tak se po tobě začne někdo pít. Kdežto na privatě není nikdo, já bych tam měla hroznej strach, já bych tam prostě nemohla dělat.“*

Anna neměla strach z možnosti nakažení pohlavně přenosnou chorobou. Ohrožena se cítila spíše agresivními zákazníky. Ti často přicházeli viditelně pod vlivem alkoholu či drog a nedokázali se ovládnout. Drogy jí prý nabízel přibližně každý desátý zákazník. Anna neměla vyloženě strach, protože i přes svoji subtilní postavu se cítí poměrně silná, jelikož se věnovala fyzicky náročnému sportu. Rizikové okamžiky však popisuje velmi živě: *„Jako fakt, jako právě někdy jsou nebezpeční v tu chvíli a když si vezmeš, a nikdy nevíš, co si myslet. Já jsem pápěrko, zalehne tě tam stokilovej chlap a je ámen, to prostě, je i hrozně důležitý když se to stane s tím člověkem mluvit, jako a prostě nenechat tomu volnej průběh, nějak ho snažit od toho, od těch agresivních věcí ho prostě na něco jinýho... Ale je fakt, že jsem měla hodně takových a zas na druhou stránku, jestli jsem byla ten typ, že oni ze mě měli strach, že su taková malinká, hubená takže jsem měla i takový strašně pohodový, takový jako, že ochranný nic, jako že nic nebylo, třeba hodinu ve vaně jsme si povídali. Dvě, tři hodiny ležel na pokoji frajer vedle mě, hladil mě po rameňu a nechtěl vůbec nic, fakt jsou takový, kteří se přijdou jenom vypovídat, jo, zaplatí, jsou spokojení. Nebo prostě přijdou, namasírujou tě, nebo si nechají jenom namasírovat záda, promluvíjou.“*

V rámci rozhovoru jsme se samozřejmě dostaly také k tématu sexuálního vykořisťování. Anna s prostitucí začala kvůli finanční situaci a nezná nikoho, kdo by byl k této činnosti přinucen jinou osobou. V jejím vyprávění o podmínkách prostituce v nočních klubech však můžeme zachytit výrazné náznaky sexuálního vykořisťování

ze strany provozovatelů těchto klubů. „Když jsem mohla se tomu vyhnout, tak jsem se tomu vyhla, ale tam to většinou bylo, jako že mazej! Musela sem. Ty peníze jsem potřebovala, že jo, než hledět na to, pokud bych vyloženě měla vůči někomu averzi, nebo bych viděla, že by byl někdo úplně tak opilej, že bych věděla, že ho nezvládnou, tak bych třeba nešla, to vím, ale tam to prostě není o tom, že si můžeš vybírat, prostě pudu s tím, s tím nepudu, tak to nefunguje, prostě ve všech klubech musí poslouchat. ... Asi právo tam nějaký je, když ta holka řekne ne, ne já s ním nepudu, mám k tomu takovej a makovej důvod, bojím se, tak by tě neměli nutit, ale zase věřím tomu, že ve spoustě těch podniků tě donutí, já nevím, nemůžu to jako říct, ale co jsem slyšela tak jako musijou, jinak je vyhodí, třeba.“

Podle Anny byly její příjmy zpočátku v řádech desetitisíců, takže s užitím své rodiny neměla problémy. Časem však ubylo zákazníků a tím i peněz. „Je fakt, že ke koncu to bylo hrozný, to už se prostě nedalo, nebyly žádný kšefty. To už jsem byla nešťastná, to sem říkala, tak já tady dělám kurvu, já to dělám za prachy a se mně fakt stalo, že sem neměla na to, abych zaplatila telefon, jo. Já sem z toho byla nešťastná, protože tam nikdo nechodil, to byla úplná katastrofa, tam se prostě nedalo vydělat. Já jsem si vydělala jenom, jak za mnou chodili ty stálý, za ty sem byla fakt vděčná, protože to fakt byla katastrofa a já jsem měla hendikep, nekouřila jsem bez gummy, nedělala jsem anál, nedělala jsem spoustu věcí, který dělaly jiný holky, který nevypadaly dejme tomu, tak jak já, nebo na tom byly prostě jinak, tlustý, nebo něco, tak ty to dělaly za příplatek. Takže já jsem taky proto nevydělávala potom tak, jako na začátku.“ Podle Anny vyžadoval „nadstandardní“ služby takřka každý druhý zákazník. Souložení bez kondomu bylo oficiálně zakázané, ale pokud zákazník připlatil, její kolegyně tento zákaz prostě nedodržovaly.

Výrazné snížení příjmů bylo impulzem k novému začátku. Doufá, že to tentokrát zvládne, neboť na děti už není sama. Zhruba rok má vztah s mladším přítelem, se kterým se seznámila v klubu, kde se snažila řešit svou svízelnou životní situaci a on zde pracoval jako provozní. Rozhodli se opustit toto prostředí (tedy odejít z prostředí sexuálního byznysu) a čtyři měsíce společně žijí i s dětmi v podnájmu. Anna v současné době pracuje jako pomocná síla a servírka, zároveň je stále na mateřské dovolené. S péčí o děti se střídá s přítelem, který ještě nemá stálý příjem. Snaží se alespoň brigádně přivydělávat. Jelikož jsou jejich hlavním zdrojem příjmů sociální dávky, není ekonomická situace rodiny dobrá. Anna netuší, v jakém stavu jsou její pohledávky na Slovensku, zda na ni v rámci společného vlastnictví manželů není

uvalena exekuce. Dům opustila a předpokládá, že propadl bance. S prvním manželem je již rozvedená. Pravidelně, zhruba jednou za dva měsíce, jej navštěvuje v nápravném zařízení. Důvodem jsou děti, které bere vždy s sebou, přestože starší z dětí návštěvy špatně snáší a vždy během nich pláče.

Komentář

V příběhu Anny se objevuje množství témat, která jsou úzce spojena s prostitucí a sexuálním vykořisťováním a byla popsána v teoretické části mé práce. Pokusím se je jednotlivě zachytit a vztáhnout právě k informacím, které pro tuto problematiku platí obecně.

Anna spadala do skupiny ohrožené sexuálním vykořisťováním hned několika faktory. Má nízké vzdělání, byla nezaměstnaná, dostala se do závažné rodinné a finanční krize a sama měla žít dvě děti. Při pohledu zvnějšku by se mohlo zdát, že Anna se pro prostituci rozhodla dobrovolně. Z jejího příběhu však jasně vyplývá, že tomu tak nebylo. Bez vlastního přičinění se dostala do těžké životní situace, kterou nebyla schopna řešit jiným způsobem, než právě prostitucí. Sama je přesvědčená, že v té době prostě neměla jinou možnost. Můžeme si samozřejmě myslet, že existovalo i jiné řešení. Důležité je zde však subjektivní přesvědčení Anny, že k prostituci byla přinucena okolnostmi. Z tohoto hlediska tedy můžeme říci, že Anna se skutečně stala obětí sexuálního vykořisťování.

O tom, že v nočních klubech dochází k sexuálnímu vykořisťování, tedy k tomu, že majitelé využívají ženy jako sexuální objekty a obohacují se na jejich činnosti a leckdy i utrpení, svědčí i další informace, která Anna během rozhovoru poskytla. Například fakt, že prostitutky se musí v klubech věnovat i zákazníkům, které by raději odmítly. Pokud by to totiž udělaly, majitel klubu by je vyhodil. Ten velice dobře ví, že žena v Anině postavení si nemůže dovolit svoje místo v klubu ztratit, a podle toho se také chová. Svoji těžkou finanční situací je tak žena de facto vydírána majitelem klubu. Anna také hovořila o tom, že prostitutky, které například nebyly tak hezké jako ona, si tento hendikep vynahrazovaly tím, že poskytovaly sexuální služby bez ochrany. Pokud by toto nedělaly, jejich výdělky by byly velmi nízké. Opět tedy

můžeme říci, že v mnoha případech se jedná o zneužívání těžké finanční situace těchto žen.

Z hlediska zdravotního Anna potvrzuje, že v nočních klubech se dbá na pravidelné lékařské prohlídky. Patřila mezi ty šťastnější, které se žádnou chorobou nenakazily. Důvodem je jistě to, že ona sama na ochranu vždy dbala.

Také v oblasti psychického zdraví se potvrzují naše předpoklady. To, že se začala živit prostitutí, mělo na Annu zásadní vliv. Její sebeobraz se výrazně zhoršil, sama říká, že si připadala jako „maso v prodejně, kus hadru“ a že kvůli tomu často plakala. Při hovorech s Annou jsem měla občas pocit, že to, co mi říká, je spíše její představa než realita. Jedná se dle mého o způsob, jak si uchovat co nejvíce sebeúcty a pozitivního náhledu na sebe sama. Pokud by si totiž Anna realitu, která je velmi těžká, přiznala bez příkras, bylo by to pro ni velice ohrožující. Během rozhovorů také vyplynulo, že dodnes trpí potížemi se spánkem a občas se objevují i jiné symptomy velkého stresu, který prožila (detailně je neuvádím proto, že se jedná o příznaky viditelné na první pohled, tudíž při jejich zveřejnění by mohla být ohrožena anonymita respondentky).

Co se týče sociálních vztahů, je Anna spíše výjimkou. Relativně brzy se jí totiž podařilo z nočního klubu odejít, i když její situace je nyní poměrně nejistá kvůli špatnému finančnímu zabezpečení. Anna je přesvědčená, že její vztahy tím, že se věnovala prostituci, nijak neutrpěly. Stýkala se s kamarádkami, které v nočním klubu nepracovaly, a nijak ji neodsuzovaly. Také její rodina (matka a tchyně) se se způsobem její obživy smířila. Nejasnosti jsou ve vztahu k dětem. Anna podle svého vyjádření v noci pracovala a přes den se starala o děti, což není zcela možné. Především zde mám pocit, že se jedná spíše o její představu, která ji chrání před nepříjemnou realitou a ochraňuje tak její postoj k sobě samé, který už tak nebyl příliš dobrý. Za povšimnutí stojí také fakt, že Anna se z prostředí sexuálního byznysu vlastně nevymanila tak docela, jelikož svého přítele našla právě v tomto prostředí. I on se však nyní snaží změnit svůj život.

V oblasti sociální považují za velmi důležitý také popis klientů, kteří noční klub, kde Anna pracovala, navštěvovali. Na jednu stranu se často jednalo o osoby pod vlivem alkoholu nebo drog, agresivní, těžko zvladatelné, někteří prostitutkám drogy přímo nabízeli. Na stranu druhou Anna několikrát popisovala zákazníky, kteří nepřišli ani tak kvůli sexuálním službám, ale spíše proto, aby si popovídali, nechali se namasírovat nebo si dali společně s ní koupel. Dle mého názoru se tedy jednalo

o muže, kteří navštívili noční klub proto, aby v něm našli něco, co jim v běžném životě chybí. Může to být blízkost, porozumění, osoba, která je ochotná naslouchat a neodsuzovat. Fakt, že tito muži zvolili takovouto formu uspokojení svých potřeb a pravidelně se vraceli, považuji za velmi alarmující. Podle mého názoru totiž do značné míry ztráceli motivaci k tomu, najít si skutečnou partnerku, která by tyto jejich potřeby naplňovala. Můžeme říci, že tímto způsobem je vlastně ohrožován sociální řád naší společnosti.

2. Případová studie - Adam

Druhá případová studie je příběhem muže, který vlastní a provozuje noční klub v Brně. V rámci zachování anonymity mu budeme říkat Adam. Několikrát jsme spolu krátce hovořili v restauraci, kde však na uskutečnění rozhovoru k mému průzkumu nebylo vhodné prostředí. Adam tento rozhovor několikrát odložil kvůli svému časovému vytížení. Nakonec jsme se domluvili, že přijedu mimo otevírací dobu k němu do kanceláře, kde nás nebude nikdo rušit.

Adam je muž středního věku snažící se zvoleným oblečením a doplňky působit mladistvým dojmem. Vystudoval textilní průmyslovku, dokonce se přihlásil a byl přijat na Vysokou strojní a textilní v Liberci. Po dvou letech studium ukončil, protože ho nebavilo. V oboru, který studoval, se ani nesnažil uplatnit. Chvilí pracoval jako číšník a další zaměstnání už bylo v nočním klubu. *„Po škole jsem dělal číšníka, pak jsem nedělal nic, hm a pak jsem dělal v tom bordelu, pak jsem měl potíže, tak jsem odjel pryč a když jsem se vrátil, tak v tom stejném bordelu znovu sem dělal.“* Zpočátku byl tedy v nočním klubu pouze zaměstnán, poté ho sám převzal. *„Neměl jsem co dělat, znal sem majitele bordelu a já sem tam šel vlastně a ani sem nevěděl, do čeho du, jo a dva roky sem tam dělal, zjistil sem vo čem to je, pak přišla nabídka, že můžu to vzít tam sám, tak sem to vzal.“* Jako hlavní důvod rozhodnutí provozovat noční klub uvádí Adam finanční důvody. Noční klub vlastní již dvanáct let.

Rodinné vztahy podle Adama provozování nočního klubu nijak neovlivnilo. Při dotazu na toto téma zmiňuje pouze svou matku, jelikož v době počátků práce v této oblasti nebyl ženatý a ani neměl přítelkyni. *„Vztahy jsou furt stejný, na tom se nic nezměnilo. Když jsem začal vést klub, tak neřekla nic. Nikdy neřekne nic. Skoro se nebavíme, ani jsme se nikdy nebavili. Ani jako v dětství...“* Přestože Adam uvádí, že se spolu skoro nebaví, zároveň vztahy s ní a celou rodinou popisuje jako „dobré“. Adam žije v domě se svou osmiletou dcerou, matkou a dědečkem, kterému je 93 let a potřebuje pomoc, při které se Adam střídá se svojí matkou. Ta zároveň pomáhá při péči o Adamovu dceru.

Dceru má ze vztahu s bývalou prostitutkou, která před lety v jeho podniku pracovala. Když se vzájemně sblížili, přestala vykonávat práci prostitutky. Tři roky společně žili v pronajatém bytě, postupem času jejich vztah ochladl a Adam se vrátil do domu ke své matce. Dceru pravidelně navštěvoval a bral na víkendy. Zhruba po

roce mu partnerka holčičku předala na víkend a už si ji nevyzvedla. Následující dva roky neprojevila o dceru minimální zájem. Mezitím si Adam požádal o soudní svěřením dítěte do péče a bylo mu vyhověno, neboť má vhodné podmínky k bydlení a s výchovou dcery mu pomáhá matka. Od doby, co partnerka Adama opustila svoje dítě, uplynuly již víc než čtyři roky a za tu dobu nedošlo ke kontaktu s dcerou. Jen dvakrát napsala, že by chtěla dítě vidět, ale k realizaci setkání nikdy nedošlo, i když žije v Brně.

Dceru Adama znám z restaurace. Je to hezká, milá a na první pohled vychovaná holčička. Adam se jí každé odpoledne po příchodu ze školy věnuje. Jezdí s ní na výlety, koupaliště, kolečkové brusle, kolo, do kina, vozí ji do kroužku tancování a provozují různé další aktivity. Navštěvoval s ní přípravu pro předškoláky i logopedii. Na vysvědčení měla samé jedničky. Na maminku se prý dcera neptá. *„Neptá se, prostě nemáme maminku. Nemá žádné dotazy. Maminka nás nechce, hotovo.“*

Své dceři Adam řekl, že má bar a dělá v něm barmana. *„V noci tam nechodí a když přijde, když je zavřeno, tak to tam vypadá jako bar.“* Adam navíc upozornil, že dcera o existenci podniků tohoto charakteru vzhledem ke svému věku nic neví. *„Ona neví, že takováhle činnost existuje. Vona neví ještě co. Vona neví, že existuje takovýhle zařízení. Vona ještě neví, jak se dělají děti, to jako, já sem se s ňou o tom ještě nebavil. Myslím, že je to brzo.“*

Poslední tři roky měl Adam komplikovaný vztah opět s prostitutkou, která původně pracovala v jeho podniku. Adam se nechtěl o svou partnerku s nikým dělit, proto přestala v klubu pracovat. Tato žena má z předešlého vztahu dceru zhruba ve stejném věku jako Adamova dcera. Děvčata spolu vycházela dobře a na výlety, pokud byly partnerské vztahy momentálně v pořádku, jezdili všichni společně. Adam a jeho partnerka se opakovaně rozcházel a sbližovali, pronajímali a opouštěli podnájmy, plánovali a snažili se o dítě. Tehdejší přítelkyně tvrdila, že dokonce několikrát potratila. Když se zase na nějakou dobu rozešli, tak Adamovi oznámila, že je s ním opět těhotná. Adam této skutečnosti nepřikládal váhu. Byli spolu pouze v telefonickém kontaktu, kdy vždy tvrdila, že je těhotná. Po čase mu poslala z porodnice po telefonu fotografii narozeného syna.

Adam si je vědom toho, že syn je skutečně jeho. Doba porodu i podoba dítěte odpovídají. Nevyžaduje ani test otcovství. S matkou syna ovšem komunikuje pouze po telefonu. Nechce s ní žít a o syna taktéž nemá zájem, i když před časem si ho přál.

Matce doslova řekl, že má pouze jedno dítě a to je jeho dcera. Nebrání se vyživovací povinnosti na syna, kterou mu stanoví soud, ale sám matce dosud nepřispěl. Syna zná pouze z fotografií a nemá o něj zájem.

Od rozchodu s matkou syna neměl Adam dlouhodobý vztah se žádnou jinou ženou. Vždy navazuje vztahy pouze v okruhu pracovníků jeho klubu, jako je tomu nyní, kdy má čerstvou známost s dvacetiletou slečnou. Už nyní ji přeřadil na místo barmanky. Ani tento vztah není bez problémů. *„Vona furt neví, jestli v Brně zůstane, nebo se vrátí na Slovensko. Jako, že furt neví, že v tom nemá jasno. Maká za barem, nevím, jak to bude. Nebaví mě čekat, jestli jo, nebo ne.“*

Adam si myslí, že provozování nočního klubu ho nějakým způsobem změnilo, ačkoliv neví jak. *„Každá práce tě změní, nevím jak, nebo nějak a co.“* Sám žádné psychické obtíže nemá. Na otázku, zda někdy trpí pocity viny či má z něčeho strach, odpověděl takto: *„Ne, nemám mít z čeho strach a pocit viny nemám mít proč, protože je tam každé ze své vlastní vůle.“* Na druhou stranu uvádí, že je pro něj tato práce po psychické stránce náročná. *„Je to psychicky hrozný, s těma koc tam pořád řešit nějaký problémy a všechno.“* Ze společnosti se prý vyloučen necítí, podle svých slov nemá proč. Zároveň si ale myslí, že ženy mají na noční kluby názor velmi negativní. *„Manželky se na to dívají blbě, i když se tam nic neděje. Havaje na to mají zkreslený náhled, myslí si, že se tam odehrávají nějaký hrůzostrašný věci.“*

V rámci rozhovoru jsem se Adama ptala také na chod nočního klubu, který provozuje. Zpočátku prý mnoho peněz nevydělával, nyní se drží na určitém průměru, o jehož výši mi však nic nepověděl. *„Jo, ze začátku sem prvního půl roku, to bylo jako nic, pak to bylo dobrý, pak zas horší, ve finále jako v průměru furt ten průměr nějaké tam je. Já nemám ambice být nejlepší, nebo tady jak ostatní vyplácí ty taxikáře, aby tam měli co nejvíc lidí. Já to nedělám. Mám to založené na takové té stálejší klientele.“* Provozní doba jeho nočního klubu je od pondělí do neděle, od devíti hodin večer až do doby, kdy z podniku odejdou klienti, což bývá okolo páté hodiny ranní. Někdy otevírá i dříve, pokud mu některý zákazník zavolá a domluví se s ním. Klientela klubu je prý velmi různorodá. *„Od dělníků až po doktory, po právníky. Od dvaceti do osmdesáti. Chodil jeden sedmdesátdevět a ten chodil každých čtrnáct dní.“* Stejně tak se různí počet žen, které v klubu večer své sexuální služby nabízejí. *„Jako na stavu je jich třeba deset, ale chodí tam tři, čtyři, dvě, pět, někdy devět. Vono s nima se nějak domluvit nedá, protože to sou prostě takový ty typy, že se s něma fakt domluvit nedá a.... je to těžký.“*

Potíže se zákonem Adam kvůli provozování nočního klubu prý nikdy neměl. Ve svém podniku dbá na zdravotní stav žen, které zde pracují, ačkoliv z jeho výpovědi zároveň vyplývá, že se odpovědnosti do určité míry zříká. „S ochranou se dělá. Chodí tam děvčata z Rozkoše bez rizika a chcu po každé té slečně, aby chodila na prohlídky, ale já to nijak neovlivním. Já je neposílám, to záleží na každé z nich. Je dospělá a ví, co se sluší a patří a žádná z nich by neměla onemocnět nějakým způsobem. By si na toto měly dohlížet samy. Jak zjistím nějaký signál, že by mohla být nemocná, tak ju vyhodím. Řeknu, ať už tam nechodí...Že já mám v podstatě bar s ubytováním a ty koc jsou tam ubytovaný a když přijde borec na panáka a ta koc si ho vezme na pokoj, a tam si s ním dělá, co chce. Jako takhle je to oficiálně. Je si za to odpovědná vona, no.“ Situaci, kdy by žena trpěla pohlavně přenosnou chorobou a on ji za to vyhodil, však asi popisuje spíše teoreticky, jelikož zároveň mi řekl i toto: „Nikdy jsem nikoho kvůli tomu nevyhodil. Když má nějaký problém, tak ho asi řeší, protože ju to otravuje.“ Důvodem pro vyhození z jeho klubu je pro Adama drogová závislost ženy. „Byla tam třeba holka, která fetovala, tu sem hned vyhodil, jo, třeba holky co fetujou, já vůbec neberu do práce. Když chlastají, tak s tím nic nenadělám, ale aby tam byla nějaká feťačka, tak to bych tam netrpěl. Ve volném čase, ať si dělá co chce, ale když přijde do práce, tak musí být v pořádku.“

Adam sám uvádí, že se nikdy nesetkal s tím, že by nějaká žena byla k práci v nočním klubu přinucena. Zároveň však říká, že se na důvody, které vedly k prostituci, neptá. „Já se neptám, chceš pracovat, pracuj, ne nezajímá mě to. Jako nejsme sociálka, prostě chce tam pracovat, tak ať tam pracuje, chce skončit, výborný, no.“ Základní informace o ženách, které v jeho klubu pracují, má. Ne však proto, že by se o ně sám zajímal. „Jo, když tam sedají, vykládají ty svoje blekoty. Nezajímá mě to, protože je to furt to stejný do kola, každá má borca kterýho živí...klasicky je využívají. ... Mám základní informace, některé mají děti, některé ne, některé se o ně starají, některé se o ně nestarají. Nevím, co k tomu mám říct, já se s nima o tom fakt nebavím. Kdybych projevil zájem, tak mě ty svoje děcka začnou cpat. Jedna tam přivedla svou dceru, aby tam začala pracovat. Dceři bylo dvacet a do nedávna u mě obě pracovaly.“ Adam se s prostitutkami o jejich soukromých záležitostech celkově baví velice nerad. Většinu z nich považuje za určitým způsobem psychicky narušené. „Všechny, jsou to diliňačky. Já nevím, já to s nima nerozebírám, já sem to přestal po sedmi letech poslouchat, se s nima úplně bavít, já se s nima moc nebavím, protože to je, stejně to nevyřešíš ty jejich psychický problémy, jo, protože vona je tam schopna

sedět a vykládat ti, jak je všechno v prdeli a jak by chtěla změnit život a to.., řekneš něco, co má udělat, вона řekne jo a stejně nic neudělá, takže... “

Adam o ukončení svojí činnosti jakožto majitele nočního klubu uvažuje. Z našeho rozhovoru však soudím, že se jedná skutečně pouze o úvahy, které mají k realizaci ještě daleko. Důvodem pro změnu obživy by pro Adama nebyl fakt, že prostředí, ve kterém se pohybuje a které sám vytváří, je sociálně patologické, ale to, že noční klub vlastní už velmi dlouho. *„Pořád o tom uvažuju, už mě to jako dost vyčerpává, furt řešit tam problémy nesmyslný, to máš jak všude, kde kdo je otrávenej, tak já sem taky otrávenej z toho a někdy víc, někdy míň. To je jak u každé práce. Nikdy nejseš, víš jako, happy dvacet let, že jo.“*

Komentář

Také v případové studii Adama se podařilo zachytit témata, které se vztahují jak k prostituci obecně, tak přímo k sexuálnímu vykořisťování.

V této kazuistice můžeme jasně vidět, nakolik jsou sociální vztahy Adama ovlivněny sociálně patologickým prostředím, v němž se pohybuje. Partnerské vztahy navazuje pouze se ženami, které se živí prostitucí v jeho nočním klubu. O těchto vztazích lze říci, že jsou výrazně narušené. S první partnerkou má Adam dceru, o kterou ona již několik let nejeví žádný zájem. Ještě více zarážející je však skutečnost, že Adam striktně odmítá přijmout svého syna, kterého má ze vztahu s druhou partnerkou. Překvapující je to především vzhledem k tomu, jak dobře se stará o svoji dceru. Důvod tohoto odmítavého postoje mi Adam nesdělil. Také jeho nynější vztah je se ženou, která se živila prostitucí, a již od svého počátku je problematický. Podle informací z rozhovoru se dá říci, že funkční vztah má Adam pouze se svojí dcerou, které se velice věnuje. Je však otázkou, jak jejich vztah bude pokračovat. Pokud bude Adam dál provozovat noční klub, jeho dcera brzy přijde do věku, kdy o existenci těchto podniků vědět bude a kdy sama pozná, že její otec jeden takový vlastní. To bude mít na její psychický vývoj i jejich vztah zcela určitě nějaký vliv.

Adam se tím, že vlastní noční klub, necítí být nějak vyčleněn ze společnosti. Stejně jako v případě Anny zde však můžeme vidět jistý rozpor, jelikož zároveň uvádí, že ženy (především manželky), mají o nočních klubech zkreslenou představu

a jejich postoj k nim je velmi negativní. Určité vyčlenění ze společnosti zároveň může být důvodem k tomu, že Adam navazuje partnerské vztahy pouze s prostitutkami. Důvodem může být fakt, že s jinými ženami se příliš nepotkává, nebo také právě jeho názor, že k nočním klubům mají negativní postoj. Na psychiku Adama nemá provoz nočního klubu velký vliv. Sám svou práci považuje za psychicky náročnou, avšak především proto, že jednání s prostitutkami a celkově zajištění chodu podniku vnímá jako složité a vyčerpávající.

Zajímavé jsou i informace vztahující se k dohlížení na zdravotní stav žen pracujících v nočním klubu. Adam potvrdil tvrzení, které jsem předložila v teoretické části – že po prostitutkách v nočních klubech jsou požadovány pravidelné lékařské prohlídky. Zároveň ale Adam uvádí, že na dodržování tohoto požadavku vlastně vůbec nedohlíží, jelikož to považuje za povinnost žen samotných. Pokud by tedy některá z prostitutek byla nakažena pohlavně přenosnou chorobou, pravděpodobně by se to nedozvěděl a neřešil to do chvíle, kdy by si stěžoval nějaký zákazník.

Informace o zákaznících nočního klubu se do značné míry shodují s tím, co mi řekla Anna. Jedná se o velmi různorodou skupinu osob. Liší se vzděláním, věkem i požadavky. Najdeme mezi nimi muže svobodné, ve vztahu i ženaté.

Adam také potvrdil model, podle kterého jsou tyto podniky provozovány. On oficiálně vlastní bar s ubytováním. Pokud si některá z žen vezme zákazníka na pokoj, kde mu za úplatu poskytne sexuální služby, on s tím teoreticky nemá co do činění. Problémy s Policií kvůli provozování nočního klubu neměl, jelikož takovýto model je pouze těžko právně napadnutelný.

K prostituci Adam ženy ve svém klubu nenutí. Z právního hlediska se tedy o sexuální vykořisťování nejedná. Na druhou stranu Adam, ačkoliv se spíše snaží tyto informace neslyšet, ví o tom, v jaké situaci jsou ženy, které se k prostituci v nočním klubu rozhodly. Jelikož z toho, že poskytují sexuální služby, má provizi (v rámci rozhovoru o tomto nemluvil, dá se to však předpokládat), mohli bychom říci, že určitým způsobem využívá jejich těžké životní situace a jde tedy o kořisťení. O tom, že Adam vnímá ženy pracující v jeho nočním klubu hlavně jako zaměstnance, ze kterých mu plyne zisk, vypovídá také to, jakým způsobem o nich hovoří. z jeho slov je patrný značný despekt vůči těmto ženám. Jejich sdělení označuje za „bláboly“ a velmi vypovídající je také tvrzení „*Všechny jsou to diliňáčky...*“ (pozn.: dilina – z romského jazyka, označuje hlupáka, blázna; někdy také vulgární označení vulvy). Z hlediska sexuálního vykořisťování je důležité také sdělení „*Nezajímá mě to,*

protože je to furt to stejný do kola, každá má borca kterýho živí...klasicky je využívají.“ Nemůžeme samozřejmě říci, zda takovíto partneři ženy k prostituci přímo nutí, ať už fyzicky či psychicky, nebo se „jenom“ nechávají žít, čímž přispívají k těžké finanční situaci ženy. Rozhodně se však v takovýchto případech opět jedná o (těžko prokazatelnou) formu vykořisťování, jelikož se finančně obohacují na jejich úkor.

Adam sám žádné psychické problémy neuvádí, podal však jasnou výpověď o tom, v jakém psychickém stavu jsou ženy, které v jeho klubu pracují. Většina z nich má nějaké psychické problémy. Některé mají děti, o které se nemohou nebo nechtějí starat. Především však povětšinou nejsou schopné řešit svou situaci jiným způsobem než prostitucí. Nejde o to, že by jiná možnost neexistovala. Ony ji však nevidí, případně ji nedokáží využít, i když se naskytne.

3. Případová studie – Alibaba

Případ, který zde budu popisovat, se odehrál v roce 2007, v letech 2010-2011 byl projednáván u soudu. Majitel brněnského nočního klubu Alibaba Pavel Bodlák a jeden ze členů ochranky Petr Bednář byli obviněni z trestných činů obchodování s lidmi a kuplířství. Z Brazílie přivezli čtyři dívky, kterým slíbili práci v pohostinství. Namísto toho je přinutili k prostituci v nočním klubu.

Zásadním zdrojem informací k této studii pro mě byl příslušník Policie ČR, jehož jméno vzhledem k anonymitě průzkumu nezveřejňuji. O tomto případu také informovala média. Jména i popis procesu byly běžně přístupné na internetových stránkách, například www.novinky.cz, www.denik.cz, www.sedmicka.cz. Reportáž o tomto případě odvysílala také Česká televize v pořadu Události v regionech. Z tohoto důvodu v práci uvádím skutečná jména obviněných.

Noční klub Alibaba patří v Brně k nejznámějším. Má velkou reklamu, je moderně a luxusně zařízený, na svých webových stránkách prezentuje množství fotografií samotného podniku i dívek a žen, které zde pracují. Všechny jsou mladé a krásné. Zde se také dozvíme, že nabízí taneční a striptýzová vystoupení, na přání autoerotiku a lesby show. Velký banner upozorňuje na nejlevnější ceny v Brně – 1599,- za hodinu a vstup zdarma. Za co však oněch 1599,- zákazník zaplatí, již uvedeno není (viz příloha č. 6).

V lednu 2007 kontaktoval Petr Bednář, tou dobou člen ochranky v klubu Alibaba a údajně i společník Pavla Bodláka, svého známého Tomáše Novotného, jenž bydlel v Brazílii, aby mu pomohl najít exotické tanečnice. Na základě kontaktů od Novotného poté zlákal čtyři ženy z Brazílie k vycestování do České republiky. Všechny tyto ženy byly zletilé, nejstarší z nich bylo 25 let. Pouze jedna z nich ovládala anglický jazyk. Těmto ženám Bodlák slíbil, že budou pracovat v restauraci v Praze jako servírky. Součástí práce mělo být lehčí oblečení, případně obsluha top less a drinky se zákazníky. Žena hovořící anglicky se ptala, zda se nejedná o práci v nočním klubu, byla však ujištěna, že nikoliv. Pavel Bodlák, majitel klubu Alibaba, zaplatil za letenky i všechny další výdaje.

Brazílské ženy byly poté převezeny do Brna, přímo do klubu Alibaba. Jejich pasy zabavil majitel klubu. Bodlák a Bednář využili toho, že ženy se nedokázaly domluvit, a nutili je ke striptýzovým vystoupením a prostituci. Jedna z žen

vypověděla, že došlo i k násilí – strkali do ní a cloumali s ní tak, že jí způsobili modřiny. Ženy se bály protestovat nebo utéct. Přibližně po čtrnácti dnech se jedné z nich podařilo telefonicky kontaktovat Linku bezpečí. Na základě tohoto kontaktu začala Policie jednat. V klubu Alibaba se zanedlouho objevila cizinecká policie, která brazilské ženy odvezla. Brazilek se ujala organizace La Strada, která pomáhá utlačovaným, především obětem obchodování s lidmi.

Byly vyslechnuty Policií a na náklady státu dopraveny zpět do Brazílie. Získat podrobnější informace o jejich spolupráci s La Stradou není možné. Všichni její zaměstnanci jsou vázáni mlčenlivostí ohledně informací o svých klientech, a to i po skončení případu.

V této době byl již případ vyšetřován Policií ČR. Ta sbírala informace potřebné k obvinění všech zúčastněných. Pavel Bodlák byl však přesvědčen, že se jeho činností nikdo nadále nezabývá, a rozhodl se zorganizovat další převoz žen z Brazílie. Tentokrát si však vybral přímo ženy, které se v Brazílii prostitutí živily. Při výpovědích uvedly, že se přímo ptaly, co budou dělat, kde a kolik peněz za to dostanou. Bodlák opět zaplatil veškeré náklady spojené s přepravou, a když ženy přiletěly do Prahy, ubytoval je v luxusním hotelu. Tyto brazilské prostitutky se však rozhodly, že v Praze zůstanou, a do Brna nikdy nedojely.

Na celém tomto případě pracovalo pět příslušníků policie po dobu dvou let. Spis vedli podle tehdy platného TZ §232 – Obchodování s lidmi. Na základě důkazů připravili obžalobu, podle níž Petr Bednář a Pavel Bodlák spáchali trestný čin obchodování s lidmi. Hlavními argumenty bylo následující:

- Ženy byly do ČR zlákány pod příslibem práce servírek, ve skutečnosti se však jednalo o noční klub,
- násilím byly nuceny k prostituci,
- Bodlák a Bednář zneužívali faktu, že ženy se v našem prostředí nebyly schopné domluvit,
- byly zadrženy jejich pasy,
- na jedné z nich bylo spácháno násilí,
- byly ubytovány v bytě přímo nad nočním klubem.

Součástí spisu bylo i mnohostránkové vyúčtování Bodlákových nákladů, a to včetně korunových položek – letenkami počínaje, prezervativy konče.

O tom, že Bodlák s Bednářem trestu neuniknou, byla policie pevně přesvědčena. Důkazy hovořily jasně. Navíc vzhledem k faktu, že do těchto činů byli zapojeni minimálně tři lidé (Bodlák, Bednář a Novotný), jednalo se o organizovanou skupinu, za což pachatelům v těchto případech hrozí 5 – 12 let vězení. K velkému překvapení všech však Bodlák ani Bednář za trestný čin obchodování s lidmi odsouzeni nebyli.

K soudu se celý případ dostal ke konci roku 2010. Milan Zábrš, který Bodláka a Bednáře obhajoval, bránil své klienty například tvrzením, že Brazilkyně neuměly česky a nemohly se tudíž domnívat, že by je Bodlák zaměstnal jako servírky. Bodlák i Bednář opakovali, že ženy věděly, v jakém prostředí budou pracovat. Hájili se také tím, že o poskytování sexuálních služeb v klubu Alibaba nic neví a že program čítá pouze posezení se společníky, striptýzová vystoupení a tématická erotická vystoupení na privátních pokojích. Bývalá Bodlákova zaměstnankyně přítom u soudu potvrdila, že k sexu dívek se zákazníci na pokojích běžně docházelo.

U soudu vypovídali i další svědci, přičemž můžeme konstatovat, že všichni hájili zájmy obžalovaných. Dívky prý nikdo do ničeho nenutil, měly volnost a odejít mohly, kdykoliv chtěly. Dvě z nich se navíc údajně již v Brazílii živily prostitucí.

Soudce Michael Vrtek v roce 2011 Bodláka a Bednáře odsoudil pouze za kuplířství. Bodlákovi byl uložen trest ve výši jeden a půl roku ve vězení s tříletým podmíněným odkladem. Dále musel zaplatit pokutu 300 000,- a na tři roky mu byl uložen zákaz provozování ubytovacích služeb a organizování tanečních vystoupení. Trest se vztahoval nejen k případu brazilských žen, ale také k mnohaletému provozování nočního klubu Alibaba. Bednář byl odsouzen na rok vězení s dvouletým podmíněným odkladem a k pokutě 30 000,- za kontaktování cizinek. Night club Alibaba v současné době i nadále funguje pod vedením Bodlákova syna.

Komentář

Případová studie Alibaba se k tématu mé bakalářské práce vztahuje ze všech tří kazuistik nejvíce. Bohužel právě ona je zároveň ze všech nejkratší, jelikož více informací se mi k případu nepodařilo získat. Přesto v ní můžeme najít důležité informace o sexuálním vykořisťování. Ty také do značné míry potvrzují to, co jsem o tomto jevu psala v teoretické části své práce.

Práce s touto kazuistikou je obtížnější také proto, že obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování nebylo soudně prokázáno. De facto tedy soud rozhodl, že události, které jsou v kazuistice popsány a které vedly k obvinění Bodláka a Bednáře z trestného činu obchodování s lidmi, se nestaly nebo byl jejich průběh jiný. Ve svém komentáři však budu vycházet z toho, že události se staly, ovšem nebylo možné je soudně prokázat. Jinak bych totiž získané informace nemohla zveřejnit. Případová studie ukazuje, jakým způsobem může v současné době docházet k obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Brazilské ženy byly v tomto případě nalákány na zaměstnání v zahraničí, které jim mělo přinést pro ně vysoké výdělky. Bednář jim tvrdil, že se jedná o práci servírek, při níž budou možná odvážněji oblečené a se zákazníky si někdy dají drink. Ujistil je však, že se nejedná o práci v nočním klubu, ačkoliv z Brazílie je odvážel s úmyslem zaměstnat je právě v tomto typu podniku.

Bednář s Bodlákem zneužili neznalosti českého jazyka Brazilek. Zabavili jim pasy, ubytovali je v bytě přímo nad nočním klubem a nutili je ke striptýzu a prostituci, přičemž použili i fyzické násilí. Záchranou pro ženy byl zásah Policie, která přijela a odvezla je po tom, co jedna z nich kontaktovala Linku bezpečí. Následně se Brazilek ujala organizace La Strada.

Popisu činnosti La Strady jsem se věnovala v teoretické části práce. Nepodařilo se mi bohužel získat bližší informace o konkrétní podobě spolupráce této organizace s brazilskými ženami figurujícími v tomto případě. Pracovníci La Strady na ochranu informací o svých klientech dbají opravdu velmi důsledně, což je jistě dobře. Vím tedy jen, že jim La Strada poskytla pomoc a podporu a poté byly na náklady státu převezeny zpět do Brazílie.

Celý případ je také ilustrací toho, nakolik je složité prokázat pachatelům trestný čin obchodování s lidmi a jak překvapivý vývoj může toto prokazování mít. Vyšetřování této kauzy bylo časově, finančně i lidsky velice náročné. Policie připravila obsáhlý materiál, podle kterého byly předloženy jasné důkazy o obchodování s lidmi. Zarážející jsou tedy nízké tresty, které soudce Vrtek Bodlákovi a Bednářovi uložil. Je s podivem, že důkazy, které Policie sbírala celé dva roky, byly takto snadno vyvráceny a státní zástupce nepodal odvolání. Podle mého názoru zklamala legislativa i lidský faktor. Zdroj z Policie ČR mi sdělil, že se na Brněnsku za posledních 15 let podařilo soudně stíhat pouze tento jediný případ

obchodování s lidmi, který byl ve výsledku odsouzen, místo za obchodování s lidmi, pouze za kuplířství.

Podle těchto údajů by se tedy mohlo zdát, že se na Brněnsku obchodování s lidmi neděje. Realita je podle policejního zdroje ovšem jiná. Oběti těchto trestných činů se na Policii obracejí velmi zřídka, ze strachu o svůj život, či zdraví a často v průběhu vyšetřování svoji žalobu stáhnou, a tak se k soudnímu projednání dostane jen špička ledovce.

Hypotéza

Z případových studií i komentářů, které jsem k nim uvedla, je zřejmé, že získaná data potvrzují informace i předpoklady popsané v teoretické části bakalářské práce. Hypotéza tedy byla potvrzena.

Závěr

Sexuální vykořisťování je v současné době jedním z nejzávažnějších sociálně patologických jevů, se kterými se naše společnost potýká. Tomuto tématu je věnována značná pozornost jak v našem státě, tak i v zahraničí. Přes veškerou snahu se však stále nedaří tento jev potlačit. Je-li sexuální vykořisťování páčáno v rámci obchodování s lidmi, můžeme ho přirovnat k novodobé formě otroctví. Základní lidská práva a svoboda jsou u obětí zásadním způsobem omezeny a narušeny. Avšak o sexuálním vykořisťování lze hovořit i u osob, které obchodovány nebyly. Osobně tyto případy považuji za stejně důležité jako obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování, jelikož v našem státě se s nimi setkáváme mnohem častěji. Jedná se o ženy, které se k prostituci rozhodly na základě vlastního uvážení, jelikož měly pocit, že žádná jiná možnost, která by pomohla vyřešit jejich tíživou životní situaci, jim nezbyla. Jak jsem zjistila během psaní této práce a s tím související praxe v projektu Magdala a konzultace v organizaci Rozkoš bez rizika, takovýchto žen je většina. Ženy, které prostituce baví, jsou naprostou výjimkou. Majitelé nočních klubů tím, že provozují podnik tohoto typu, tedy kořistí z tíživé situace těchto žen. Situace v prostředí nočních klubů se navíc v poslední době změnila v tom smyslu, že nabídka výrazně převyšuje poptávku. K řešení svých finančních problémů prostitucí se uchyluje stále více žen. Svou roli v tom jistě sehrává i fakt, že prostituce, ačkoliv je společností stále vnímána velmi negativně, je v současnosti mnohem méně tabuizována než dříve. Velký význam zde mají především média, která se tomuto jevu věnují a v některých případech ho prezentují dokonce pozitivně. Z tohoto důvodu prostituci vyhledávají i mladé dívky, pro které je tato činnost možností, jak bez vzdělání získat relativně jednoduše velký finanční prospěch, mají-li se rozhodnout mezi nízkým výdělkem v obchodě či v továrně a vysokým výdělkem v nočním klubu, neváhají příliš dlouho.

Dopady prostituce jsou přitom obrovské. O to více, když se jí žena nevěnuje zcela dobrovolně, ale je k ní přinucena okolnostmi. Nabízením sexuálních služeb prostitutky neustále ohrožují své zdraví a dokonce i život. Hrozí jim nakažení pohlavně přenosnou chorobou od kapavky po virus HIV. Jsou ohroženy zločiny, kteří přicházejí pod vlivem alkoholu i drog, jsou agresivní a těžko zvladatelní. Jejich psychika je narušena neustálým stresem jak z podstaty této činnosti, tak z vědomí

toho, jak se na ně dívá většinová společnost. Trpí jejich sebeobraz i seběvědomí. Zásadně narušeny bývají i vztahy prostitutek s jejich okolím. Jakmile se žena do tohoto prostředí jednou dostane, je pro ni těžké se z něj vymanit. Jelikož se pohybují v okruhu osob se stejně sociálně patologickým chováním, těžko navazují vztahy s lidmi, kteří se takto nechovají. To potvrzuje případová studie Anny i Adama. Ten sice nenabízí své vlastní sexuální služby, ale v tomto sociálně patologickém prostředí se pohybuje a sám ho vytváří a jeho vztahy jsou tím taktéž zcela zřejmě ovlivněny.

Prostituce a sexuální vykořisťování jakožto sociálně patologické jevy pochopitelně negativně ovlivňují i celou společnost. Ohrožují celospolečenský řád už tím, že jednají proti němu. Situace je o to horší, že trestné činy obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování i trestný čin kuplířství jsou jen velmi těžko prokazatelné a prostitute ani trestným činem není. Některým osobám se tak mohou jevit jako snadý způsob zisku, případně řešení finančních problémů, za něž jim nehrozí právní postih.

Další ohrožení spočívá v přenosu pohlavních chorob včetně HIV a to i na osoby, které noční klub nikdy ani nenavštívily. Především z mého průzkumu je zřejmé, že spektrum zákazníků nočních klubů je velmi různorodé a navštěvují ho i muži v partnerském vztahu či přímo ženatí. Nebezpečí však nespočívá pouze v přenosu nemocí. Za velmi významné považuji i to, že někteří muži chodí za prostitutkami kvůli pocitu blízkosti, pochopení, aby si popovídali, jak popisuje Anna. Najde-li muž způsob uspokojení svých sexuálních potřeb u prostitutky, snižuje to jeho motivaci k nalezení plnohodnotné partnerky nebo k řešení sexuálního vztahu s partnerkou, kterou má. Pokud však najde i uspokojení potřeb psychických, je situace podle mého názoru ještě horší. Tímto způsobem je prostitucí do určité míry ohrožena celá instituce manželství.

Řešení problematiky sexuálního vykořisťování je multidisciplinární záležitostí. Úloha sociální pedagogiky je především v oblasti prevence a dále v ochraně a pomoci obětem sexuálního vykořisťování. Primární prevence se týká celé společnosti, jde především o osvětovou činnost realizovanou například prostřednictvím přednášek, letáků nebo zařazením těchto témat do výukových osnov škol. Sekundární prevence se již zaměřuje přímo na osoby ohrožené sociálně patologickými jevy. Jedná se například o osoby různě znevýhodněné, ať už špatnými sociálními poměry, zdravotním postižením či příslušností k etnické minoritě. Velký důraz je kladen především na práci s mládeží prostřednictvím různých nízkoprahových klubů.

Ochrana a pomoc obětem sexuálního vykořisťování je realizována různými způsoby. Jelikož se pracuje přímo s lidmi, kteří se již obětí stali, je velmi významná práce terénní. Terénní pracovníci chodí například mezi prostitutky, aby jim nabídli informace, lékařské vyšetření či ochranu. Některé organizace nabízejí ubytování, zprostředkování právní, lékařské i psychologické pomoci, podporu při hledání nového zaměstnání a mnoho dalších služeb. Podle výsledků mého průzkumu se však zdá, že tato činnost ještě není zcela efektivní. Vycházím z faktu, že mnoho žen s prostitucí začne nebo v jejím provozování stále pokračuje proto, že jiné východisko ze své situace nevidí nebo ho nedokáží využít. Myslím, že právě v této oblasti by se sociální pedagogika a další obory mohly ještě více uplatnit.

Cílem mé práce bylo zmapovat problematiku sexuálního vykořisťování s důrazem na prostituci v nočních klubech jak teoreticky, tak i zpracováním případových studií, které nabízejí pohled na toto téma z různých perspektiv. Svě cíle jsem naplnila a doufám, že uvedenými informacemi jsem přispěla k hlubšímu porozumění tomuto tématu, které je nepostradatelnou součástí snahy o potlačení sexuálního vykořisťování.

Využití své práce vidím především v možnosti zveřejnit zpracované kazuistiky jako ilustrační případy organizacemi, které se touto problematikou zabývají. Posloužily by tak preventivním účelům. Zájem o výtisk mé práce k prostudování má také Policie ČR a vedoucí projektu Magdala Znojmo.

Resumé

Cílem mé bakalářské práce je zmapovat problematiku sexuálního vykořisťování se zaměřením na sexuální vykořisťování v prostředí nočních klubů. V úvodu se věnuji obecnému popisu této problematiky, vysvětluji důvod zvolení právě tohoto tématu, uvádím cíle práce a popisuji její strukturu.

V první kapitole se zabývám sexuálním vykořisťováním. Vymezuji tento pojem, formy a charakteristiky sexuálního vykořisťování a detailně se věnuji prostituci, protože ta je nejčastější formou sexuálního vykořisťování. Uvádím také trestně právní aspekty, které se k sexuálnímu vykořisťování vztahují.

Druhá kapitola pojednává o nočních klubech. V jejím úvodu definuji samotný pojem „noční klub“ a dále popisuji charakteristiky sexuálního vykořisťování v nočních klubech. Podrobně se věnuji negativním dopadům sexuálního vykořisťování v nočních klubech na oblast zdravotní, psychickou a sociální.

Třetí kapitola je zaměřena na sexuální vykořisťování v nočních klubech z hlediska sociální pedagogiky. Věnuji se roli sociální pedagogiky v oblasti prevence a dále při ochraně a pomoci obětem sexuálního vykořisťování. Uvádím také konkrétní organizace, které se touto činností zabývají.

Empirická část mé práce sestává z průzkumu tvořeného třemi případovými studii, které mají ukázat danou problematiku na konkrétních případech a napomoci tak hlubšímu porozumění celého tématu. Každá případová studie navíc nahlíží na sexuální vykořisťování z jiné perspektivy. V komentářích jsem se pokusila každou případovou studii propojit s informacemi uvedenými v teoretické části své práce.

Závěr shrnuje práci jako celek s důrazem na závěry, které z ní vyplynuly.

Anotace

Cílem této práce bylo zmapovat problematiku sexuálního vykořisťování se zaměřením na prostituci v nočních klubech. V teoretické části práce pojednává o sexuálním vykořisťování, uvádí ho do souvislosti s nočními kluby a věnuje se úloze sociální pedagogiky v řešení této problematiky. Empirická část předkládá průzkum tvořený třemi okomentovanými případovými studii, z nichž každá nabízí pohled na danou problematiku z jiné perspektivy a dohromady tak napomáhají hlubšímu proniknutí do tématu sexuálního vykořisťování a jeho porozumění.

Klíčová slova

sexuální vykořisťování, noční klub, obchodování s lidmi, prostituce, případová studie

Annotation

The aim of this work was to screen the issue of the sexual exploitation with the accent on the night clubs' prostitution. The theoretical part states some facts about the sexual exploitation topic, connecting it to night clubs, and looking for ways social pedagogy can make its contributions addressing this problem.

Empirical part presents a research containing of three case studies completed with comments. Each case offers a different insight into this issue from a different perspective, yet together they make an overall view providing the reader with deeper topic penetration and understanding.

Key words

Sexual exploitation, night club, trafficking in human, prostitution, case study

Literatura a prameny

1. Bláha, Roman. *Trestněprávní aspekty prostituce v České republice*. Rigorózní práce. Brno: MU, 163 s. 2008.
2. Blatníková, Šárka. *Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, 126 s. ISBN 978-80-7338-103-5
3. Českobratrská církev evangelická a Evangelická církev v Německu. *Obchod s lidmi, sexuální vykořisťování žen a zneužívání dětí v česko-německém příhraničí*. 1. vyd. Praha: Českobratrská církev evangelická, 2008, 30 s. ISBN 978-80-87098-12-7
4. Dunovský, Jiří. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 251 s. ISBN 80-247-1201-6
5. Gorgoňová, Tereza. *Sociální aspekty prostituce*. Diplomová práce. Brno: MU, 2007, 110 s.
6. Hrčka, Michal. *Sociální deviace*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001, 302 s. ISBN 80-85850-68-0
7. Hroncová, Jolana. In Kraus, Blahoslav. et al. *Sociální patologie*. 1. vyd. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2007, 325 s. ISBN 80-8083-223-4
8. Chmelík, Jan. et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, 201 s. ISBN 80-7178-739-6
9. Kraus, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha : Portál, 2008, 216 s. ISBN 978-80-7367-383-3

10. May, Tiggey, Haracopos, Alex, Hough, Michael. *Z lásky nebo pro peníze: Kuplíři a provozování prostituce*. 1. vyd. Praha: KUFR, 2002, 58 s. ISBN 80-7338-003-X
11. Vágnerová, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004, 872 s. ISBN – 80-7178-802-3
12. Vaníčková, Eva. *Obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování*. 1. vyd. Praha: Česká společnost na ochranu dětí za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR, 2005, 87 s. ISBN 80-239-4793-1

Internetové prameny

13. <http://www.004.cz/syfilis> - (cit. 5.1.2012)
14. <http://www.aids-hiv.cz/index.html#1> - (cit. 6.1.2012)
15. http://www.aids-pomoc.cz/info_statistiky.htm - (cit. 6.1.2012)
16. <http://www.bbc.co.uk/czech/lupasvet/334.shtml> - (cit. 12.12.2011)
17. <http://www.drom.cz/cs/drom-romske-stredisko/socialni-sluzby/nizkoprahove-zarizeni-drom/> - (cit. 19.2.2012)
18. www.icm.cz - (cit. 27.9.2011)
19. <http://masher.cz> - (cit. 12.12.2011)
20. <http://www.mpsv.cz/cs/9> - (cit. 13.2.2012)
21. <http://www.mvcr.cz/bezpecnost-a-prevence.aspx> - (cit. 16.10.2011)

22. <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d> (cit. 13.2.2012)
23. <http://www.nicm.cz/problematika-detske-pornografie-a-jeji-prevence-na-skole> - (cit. 20.9.2011)
24. <http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2010.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d> - (cit. 20.9.2012)
25. <http://praha1.cz/cps/index.html>- (cit. 16.10.2011)
26. <http://praha.charita.cz/sluzby/magdala/> - (cit. 8.3.2012)
27. <http://www.ratolest.cz/o-nas.php> - (cit. 19.2.2012)
28. <http://www.rozkosbezrizika.cz/cz/aktuality/> - (cit. 9.3.2012)
29. <http://socialnipece.brno.cz/> - (cit. 13.2.2012)
30. <http://www.strada.cz/index.php/cz/kdo-jsme/o-nas> - (cit.8.3.2012)
31. http://www.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=category&id=16 - (cit. 19.2.2012)
32. <http://www.trestni-rizeni.com/NovyTZ/novytz.html> - (cit. 16.10.2011)

Seznam příloh

- Příloha č. 1** Seznam témat a doplňujících otázek k případové studii Anny
- Příloha č. 2** Seznam témat a doplňujících otázek k případové studii Adama
- Příloha č. 3** Informační letáky LaStrada
- Příloha č. 4** Informační letáky Magdala - Znojmo
- Příloha č. 5** Logo organizace Rozkoš bez rizika
- Příloha č. 6** Prezentační materiály nočního klubu Alibaba

Příloha č. 1

Seznam témat a doplňujících otázek k případové studii Anny

Téma: Základní informace

- Otázky: Kolik je vám let?
Jaké máte vzdělání?
Jaká byla vaše zaměstnání?
Jak dlouho se zabýváte prostitucí?

Téma: Motivace k prostituci

- Otázky: Čím jste chtěla být, když jste byla malá?
Co vás přivedlo k prostituci?
Uvažovala jste v té době i nad jinými možnostmi?
Změnily se časem nějak důvody toho, že se prostituujete?
Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Téma: Vztahy a dopad na rodinu

- Otázky: Jaké jste měla vztahy se svou rodinou v době, kdy jste začala s prostitucí?
Měla jste přítele nebo manžela?
Věděli o tom?
Jakým způsobem reagovali?
Změnily se nějak vaše vztahy s blízkými po tom, co jste se začala s prostitucí?
Jak vypadají vaše vztahy v tuto chvíli?
Měla jste v době, kdy jste začala s prostitucí, děti?
Máte nyní děti?
Změnily se nějak vaše vztahy po tom, co jste s prostitucí začala? Jak?
Jaký máte nyní vztah se svými dětmi?
Jakým způsobem se staráte o své děti vzhledem k tomu, že pracujete v noci?
Jaké jsou vaše děti?
Vědí vaše děti, jakým způsobem se živíte?

Jak na tuto skutečnost reagují?

Pokud ne, co jste jim řekla?

Téma: Negativní dopady v oblasti zdraví

Otázky: Jak si vzhledem ke své obživě chráníte své zdraví?

Máte pocit, že jste ohrožená nějakou nemocí?

Nakazila jste se někdy při prostituci nějakou chorobou?

Chodíte na pravidelné lékařské prohlídky?

Téma: Negativní dopady v oblasti psychické

Otázky: Ovlivnilo to, že se živíte prostitucí, váš pohled na sebe samu?

Trpíte někdy pocity viny nebo strachu?

Myslíte si, že byste byla jiná, kdybyste se nikdy neprostituovala? Jaká?

Máte potíže se spánkem nebo s jídlem?

Téma: Negativní dopady v oblasti sociální

Otázky: Setkala jste se někdy v souvislosti s prostitucí s kriminalitou?

Nabízel vám někdo drogy? Jak často se to stává?

Cítíte se být součástí společnosti?

Máte někdy pocit, že jste kvůli prostituci sociálně vyloučená?

Jaký je podle vás názor většinové společnosti na prostituci?

Téma: Sexuální vykořisťování

Otázky: Začala jste s prostitucí dobrovolně?

Měla jste někdy pocit, že prostituce je jediná možnost, která vám zůstala?

Nutil vás někdy někdo dělat věci, které jste dělat nechtěla?

Setkala jste se někdy s někým, kdo byl k prostituci přinucen?

Příloha č. 2

Seznam témat a doplňujících otázek k případové studii Adama

Téma: Základní informace

- Otázky: Kolik je vám let?
Jaké máte vzdělání?
Jaká jste vykonával povolání?
Jak dlouho vlastníte noční klub?

Téma: Motivace k provozování nočního klubu

- Otázky: Jak vás napadlo provozovat noční klub?
Co bylo hlavním důvodem tohoto rozhodnutí?
Uvažoval jste nad tím, že byste se věnoval něčemu jinému?

Téma: Fungování nočního klubu

- Otázky: Jak váš noční klub funguje?
Kolik žen působí ve vašem nočním klubu?
Jací zákazníci využívají služby vašeho nočního klubu?

Téma: Vztahy a dopad na rodinu

- Otázky: Jaké byly vaše vztahy s rodinou před tím, než jste začal provozovat noční klub?
Změnily se vaše vztahy s rodinou po tom, co jste začal provozovat noční klub? Jak?
Jaké jsou v současnosti vaše vztahy s rodinou?
Máte partnerku či manželku?
Jaký je její názor na to, že vlastníte noční klub?
Máte děti?
Jaké jsou vaše vzájemné vztahy?
Víte vaše děti, čím se živíte?
Co si o tom myslí?
Případně co jste jim řekl o svém zaměstnání?

Víte něco o rodinách žen, které ve vašem nočním klubu prostituuji?

Téma: Negativní dopady v oblasti zdraví

Otázky: Jakým způsobem dbáte na ochranu zdraví prostituujiících se žen a klientů ve vašem nočním klubu?

Chodí ženy působící ve vašem nočním klubu na pravidelné lékařské prohlídky?

Setkal jste se někdy s tím, že žena působící ve vašem nočním klubu trpěla pohlavně přenosnou chorobou?

Téma: Negativní dopady v oblasti psychické

Otázky: Myslíte si, že vás provozování nočního klubu nějakým způsobem změnilo?

Trpíte někdy pocity viny nebo strachu?

Máte potíže se spánkem nebo s jídlem?

Mají ženy působící ve vašem nočním klubu nějaké psychické problémy?

Téma: Negativní dopady v oblasti sociální

Otázky: Setkal jste se někdy v souvislosti s provozováním nočního klubu s kriminalitou?

Měl jste někdy potíže se zákonem kvůli provozování nočního klubu?

Slyšel jste někdy o tom, že by měl zákazník kvůli využití služby prostitutky problémy v rodině?

Jaký máte názor na společnost?

Cítíte se být její součástí?

Máte někdy pocit, že jste z "normální" společnosti vyloučen?

Máte informace o soukromém životě žen působících ve vašem nočním klubu?

Téma: Sexuální vykořisťování

Otázky: Ptáte se na důvody, které vedly ženy k rozhodnutí pracovat ve vašem nočním klubu?

Setkal jste se někdy s tím, že žena ve vašem nebo jiném nočním klubu byla k prostituci nějakým způsobem nucena?

Informační letáky La Strada

Stalo se vám nebo někomu z vašeho okolí...

- nutili vás k práci, kterou jste nechtěli dělat,
- odebrali vám doklady,
- nedostávali jste zapláceno,
- kontrolovali váš pohyb,
- ubližovali vám,
- podvedli vás,
- vyhrožovali vám

OBRAŤTE SE NA NÁS. MŮŽEME VÁM POMOCI.

Nabízíme sociální služby a další pomoc obchodovaným a vykořisťovaným osobám...

- **krizová pomoc** (krátkodobé ubytování, lékařská a psychologická péče, psychická podpora, základní ošacení, strava a hygienické potřeby)
- **azylové domy** (utajené ubytování, finanční pomoc, volno-časové aktivity, vzdělávací aktivity, pomoc při návratu na trh práce, doprovody)
- **sociální poradenství** (konzultace v oblasti sociální, právní a psychologické, asistence při jednání s institucemi, zprostředkování kontaktů na další pomáhající organizace)
- **právní poradenství**
- **tlumočení**

La Strada Česká republika, o.p.s.

prevence obchodování s lidmi, hájení práv obchodovaných osob, pomoc osobám vykořisťovaným v práci včetně prostituce

La Strada Česká republika

Info/SOS: +420 222 717 171

E-mail: pomoc@strada.cz

Web: www.strada.cz

NAŠE SLUŽBY JSOU BEZPLATNÉ.

BEZ VAŠEHO VĚDOMÍ NEPŘEDÁVÁME INFORMACE, KTERÉ NÁM SDĚLUJETE DÁLE.

Informační letáky Magdala - Znojmo

The flyer is split into two vertical panels. The left panel has a background of water splashing. At the top, a red-bordered box contains the text 'Česká katolická charita'. Below it is a red silhouette of a woman carrying a large black fishhook on her back. At the bottom, the text 'KAŽDÝ Z NÁS SE MŮŽE STÁT OBĚTÍ' is written in black and red. A small European Union logo and text are in the bottom left corner. The right panel has a yellow background. At the top left is the Caritas logo (a cross with a sunburst) and the text 'Charita Česká republika'. To its right, 'OBLASTNÍ CHARITA ZNOJMO' is written in black. Below this is the title 'MAGDALA' in large bold letters, followed by the subtitle 'pomoc obětem obchodování s lidmi a nucené prostituce Znojmo'. Underneath is the heading 'TERÉNNÍ PROGRAMY' and a black square containing a white line-art drawing of a woman's profile. At the bottom, contact information for 'Oblastní charita Znojmo' is provided, including the address 'Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo', phone number '+420 515 221 987, 731 179 772', email 'magdala.znojmo@caritas.cz', and website 'www.znojmo.caritas.cz'.

Česká katolická charita

Charita
Česká republika

OBLASTNÍ CHARITA
ZNOJMO

MAGDALA
*pomoc obětem
obchodování s lidmi
a nucené prostituce
Znojmo*

TERÉNNÍ PROGRAMY

Oblastní charita Znojmo
Dolní Česká 1
669 02 Znojmo

Tel.: +420 515 221 987, 731 179 772
e-mail: magdala.znojmo@caritas.cz
www.znojmo.caritas.cz

KAŽDÝ Z NÁS
SE MŮŽE STÁT
OBĚTÍ

Tento projekt je spolufinancován
Evropskou unií a státním rozpočtem
České republiky

Příloha č. 5

Logo organizace Rozkoš bez rizika

Příloha č. 6

Prezentační materiály nočního klubu Alibaba

Alibaba
strip bar & night club

**NEJNIŽŠÍ CENY
V BRNĚ!**

1.599 Kč -1 HODINA

1.299 Kč -

1/2 HODINY

+ VSTUP

ZDARMA

V reklamě používáme reálné foto našich dívek.

detaily nabídky na www.alibaba.cz